

העולם הזה

צלם המערכת:
מקסים סלומון
חברי המערכת:
דב איתן, מיכאל אלמן, יחיאל כשן, ניצה נצי, נורית לביא, רפאל סלע, איחבר עילם, יעקב צליל
עורך הסגנון:
יעקב אשמן
סופרי-חוק: הווארד גורדון, מונטי נייקוס, דנה ירני, אהרן דומניץ, סלים מצנור

השבועון המצויץ
לאינפורמציה
המערכת והמנהלה:
רח' לילינבלום 12, תל-אביב
ד. ת. 136, טלפון (מנין) 66785

2/12/78

בוא עיני

הארטיסט והשוטר

«תן את הרשיון!» נהם שוטר-תנועה תל אביבי, ממדומי אוכפן, אל נהג אוטובוס מס' 2, שעצר ליד תחנת הנוסעים מול מוגרבי. «אבל מה עשיתי?» התחנן הנהג, כשכל הנוסעים משתתפים בבייגותו: «מה הוא עשה? סתם שוטר סרד», הורצה להצטיין!

אך השוטר ישב כספיקט על סור, שלף עפרונו, רשם את הרשיון, מבלי להיגב בננויד עפעף לטעות הנהג ויחבר נוסעיו.

עליו ביקש אחד מן הנוסעים, אולם השוטר לא הגיב בשקט או לימפי רכב על סוסו, הציץ במספר, רשמו, ואחר, בתנועת ביטול, החזיר את רשיון הנהיגה לנהג, «אתה יכול להמשיך».

«פרוטו» השמיע הנהג בקול מיואש, «אבל תגיד לי, לכל הפחות, למה עשית אותו?» התעקש הנהג. «זוהי השוטר, והצביע אל מעבר לרחוב. שם נראתה מכונת הסרטה. בלי יודעין שימש הנהג ארטיסט בסרט. הקורא רפאל אליקים, זוכה בפרס של לירה אחת (בלי רפורט)».

אני מסיים את כחה ח', עומדת לפני הכעיה מה לעשות כשהיה נרדף. אני רוצה להמשיך ללמוד בבית ספר תיכוני. אולם המצב בבית אינו מרשה זאת; קשה יהיה להורי לשלם 100 ל"י לשנה שכר לימוד (כולל נסיעות ומכשירי כתיבה).

רציתי לנסות לבחינות ספיקטנדרי, ציוני הם טובים, אולם בתי-הספר הוא דתי קפיטליסטי. המנהל נם כן קפיטליסט מושבע. כשאבי דבר עם המנהל, ענה לו האחרון: «בחינות ספיקטנדרי הם רק לילדים עשירים».

בן 14, תל-אביב
צאינה צאינה
רבות נכתב על צאינה צאינה, אך עדיין לא שמעתי מפי מספר כה רב של אנשים הערות, כמו אחרי קריאת רשימתכם. — סימן לכותב ספיקטנדרי, לתפוצתו הנדולה של העולם הזה.

יששכר מירון, יד אליהו
במאמר על השיר צאינה (העולם הזה 705) אתם כותבים בין השאר, שרציד סקר הנו נוצרי. עד כמה שידוע לי, סקר הנו יהודי, בן לחזן, שיש לו קרבה משפחתית למתחור הנדלן ז"ל פירס. ר. פדר, תל-אביב

הקורא פדר צודק: סקר היה חזן בבית הכנסת האורתודוקסי בברוקלין לפני שעלה בסולם הקאריירה במטרופוליטן אופרה. ה' נוצרים הסתוריים, ששרו את צאינה בעברית היו בני מקהלת החיורס.

החיל הקרבי העברי
יפה שבחרתם ב"חיל הקרבי" בשער לנלין הזה (706). אבל מדוע לחזור לעבר? כלום אויבה דמות של החיל הקרבי, שנדמה היה שחלפה ללא שוב האמנם חלפה? «העולם הזה» לא. לוא הפריחו עצמם סופרי «העולם הזה» וצלמיו לאוריו נבולות הצפון, שהתלהט בקרב ערב חן עצמאותו השלישי, היו מוצאים את אותן הדמויות הכושות הנבר והתחבשות המאדימה: היו מוצאים את אותן עינים מחוסרות שינה עם צלון לנצח בקרב; את אותם הלוהמים, שהכרנום לפני שלוש שנים, ורפורטניה קרבת מאותה מערכה, ודאי שהיתה נהנה גם היא מאותה לחן עצמאותו השלישי.

העולם הזה מסכים עם סגן צ. ד. אולם הסמכה זו אינה מספיקה:
חבל מאד, שהנוער לכה את שמחת יום העצמאות במסווה להפטרות. עוד לא היתה שנה, שתהא מצטיינת בהתפרקות וזוטר ארגון כזה כהלחית עדה להשתלשלת הכרת טעם: כמו עיני ראיתי נערים משבירים מכונות טקנות ויפות של חיריים שנשעו לנן הכרה, נערים דוחפים איש את רעהו על נערות, שערבו לתמוך ברחוב. אינו חושבת, שזו נקדאת שמחת יום העצמאות, וכן אינו חושבת שבשביל התפרקות כזאת נפלו כ"ה יורינו בברך.

משאש רות, תל-אביב
רצוי שהקוראת משאש רות תגלה יותר סבלנות, אחרי ככלות הכל, כולנו היינו פעם צעירים.
עברתי במקרה ביום העצמאות לפני מועדוני הביוליד עמדי, הסתכלתי פנימה, ראיתי נוער עומד ומשחק בתאונות מפתחת. שאלתי את עצמי: מה הוא היבד המושך נוער אל משחק כדורים? בחור יסעור החיים? אולם כאשר נפל איורו צה"ל אל תוך הים, יצאו מספר נער רים ממועדוני הביוליד, כפצו עם בדרום הימה, כדי להציל את הטיים. שמא תפרסמו פעם רפורטניה גם על נוער מהסוג הנ"ל.

איראלה צוקר, תל-אביב
יתכן מאד.
גם מנשה היה צ"ם
שבוע שלם חייתי בצפייה: האם יצליח «העולם הזה» לתאר את יום העצמאות בצורה לא שגירה מית? כשביקלתי את הנלין 707, לא נאכזבתי: היה זה רעיון כביר לעקוב אחרי נער תמיני מסבך לתת לקורא לראות את יום העצמאות בעיניו. הייתי מבסוה במיוחד, מפני שזה שם את ה"ציר" נות" במסגרת הנכונה, מפני שהמסדרים כבר יצאו לי מן האף.

דבורה קמניץ, ירושלים
אף גדול, מה?
כשקראתי את הרפורטניה עלתה בי המחשבה הנונה, שמנשה הוא כמעט בן עם אחר, איזה ש' הוא עם מיעוט, וכי ישנם תריסר עמים כאלה בארץ, מדוע לא ישתמש העתון בהשפעתו הכבירה על הדור הצעיר בארץ, כדי לארגן מפעל רציני, לשם איחוד כל העמים לנוער בריא אחד? א. ש. מורה

שמה תארנו איזה מפעל, כדי לספק זר נע' לים הנון למנשה הקטן?
חנוך גבת, נהריה
המפעל כבר נסתיים. מנשה קבל זוג נע' ליים מידי קוראה נדיבה למחרת יום הופעת העתון.

ציר
בשער לרפורטניה, שפורסמה ב"העולם הזה" 705, עלינו לציין, שאסור לצור ביליה לאור פנסים. אמנם כל מאד לצור לאור פנס, אבל החוק אינו מתיר זאת.
הננו מבקשים לפרסם את ההערות האלה, בארץ במצאים אנשים רבים שבוירים נשק, אבל אינם יודעים מה זה ציר.

ארגון הצעירים בישראל
העולם הזה מודה לארגון, שהאיר נקודה אפלה זו.
האם עליה דלפון מחיפה (העולם הזה 706), היא צמחונות? אמנם יש הבדל בין ציר למען השבע את הרעב, ובין ציר למען כח"ף, אולם הצעירים לא זרקו את הציר, אלא אכלוהו, כתור ספת למנות הצנע.

אל המערכת מגיע גם חומר שונה לגמרי: חומר התעמולה ממורה וממערב. החומר המורחי ביותר היתה חוברת, ששמה קוראה החדשה, כתובה סינית. החוברת כוללת עשרות תמונות תעמולה קומוניסטיות (מעשי זוועה, נצחונות, וכו'), וגשלה להעלות הוה בברכת "ספרית מין צ'ו, רחוב טונג רן 18, קנטו".

שונה בהחלט גישתו התעמולתית של המע' רב. במכתב אדיב מציע אריך די מורלי, ממארגני הפסטיבל הבריטי, שהעולם הזה יארגן השתתפותן של נערות ישראליות בתחרות של נערות ביקני במסגרת הפסטיבל. הכונה לנערות, שתלבשנה בגדיים ביקני (ששטח כיסויים הוא הפחות ביותר הידוע עד עתה בפאריס), תשתתפנה בתחרות יופי בינלאומית. הפרסים בני 4000 ל"ש.

כותב מר מורלי: «אנו עורכים את התחרות בבגדיהם ב"ר קיני, מפני שבגד זה אינו נותן יתרון אף לאחת, מבליט את גזותה האמיתית... וכדי להרגיע כל חשש: המשתתפות כלות תסתובבנה בארמות אלקידים בגדיים, אלא תהיינה לבושות בחלוקים, שיוסרו רק בשעה שהשופטים יגשו ל"תפקידם».

אפילו ביקני סופ' רי העולם הזה עצי, מה, לובש העתון דמות מיוחדת בחול? כך כותבת דנה די נרי, סופרת העולם הזה בפאריס:

הדים המגיעים
לכאן מעל דפי הע' תון ובעליפה נוגעים ללב, הפעם אין זה רק מאבק — זוהי מלחמה ממש. מרחוק היא נראית כעין אפופיאה מהמיתולוגיה ה' ונית: לחצות דרך בים של מפלגות, צנורות, צנע, ביוורקראטיה שאינה נותנת גיר, ושאר מפלצות...

מכתב זה פוגש את המערכת במצב-הרוח המתאים. נראה שההפגה במלחמת-הניר היתה זמנית בלבד, ושאי-שם במשרדי הממשלה נקדמת טוב "תכנית" להנחית מכה ניצחת לעתון. אספקת הגיר לעתונות היומית, שרוב עורכיה עשו שלום-מוטע עם הממשלה בדרך לאמריקה, הובטחה בשפע לתקופה ארוכה. ואילו כשהמדובר בשבועונים, מושכים הפקידים בכפיהם, מחייכים, מדברים על צמצום של 50%, 70 וגם 80%.

מובן שעתון זה לא ישתוק — ויהי מה. חבל שהוא נאלץ להקדיש מרץ רב למלחמה בדרוקים הביוורקוטי, המאיים על עצם הבסתח חופש העתונות, במקום להשקיע מרץ זה במאבק פורה יותר: להעלות עוד יותר את הרמה העתונאית, לספק אינפורמציה ביתר מהירות, ביתר עמקות, ביתר בהירות.

בין אלפי המכתבים, שהגיעו השבוע כרגיל למערכת, היו שנים, שנשאו אופי מיוחד. האחד היה כתוב באותיות רש"י, נשא עליו בול מאריקא. כתבו מסעור ריוחה, מנהל תלמודיתורה ברבאט, רח' בוחבוט 2:

«קרה מקרה טהור, בא לידי עתון מעתונכם המפואר, וענין אותי הרבה. ובכן יואילו רבותי להיות...כתבתי רשומה אצלכם, אולי אוכל לקבל אותה. תקוותי חזקה שלא תשיבו בקשתי ריקם חלילה».

שונה לחלוטין סגנונו של סונדר סקולניק מברוקלין, רח' יארק 118, הכותב באנגלית: «רבותי, עודני תוהה אם חולם אני או לא. אולם הנהו — אני רואה אותה, אני נוגע בו. הוא אמיתי. עד כה היה לי הרושם, שאוכלוסית ישראל מורכבת אך ורק מקומור ניסטים, נטוריקראת וחוליריות. דאגתי דאגה כנה, והנה, באורה מקרה, נפל לידי גליון ישן של העולם הזה, קראתיו מעמוד 1 עד 16, כולל מודעות.

ועודני משפשף את עיני לכל הרוחות — ישנם בני אדם, ז"א אנשים גורמליים, תר' בותיים, בישראלי, ב' דיוק כמו כאן. ה' כילים אתם לתאר לכם את תמונתי "הקורא סקולניק (שלמד, כנראה, עב' רית בסמינריון לרב' גים או מוסד דומה) צירף למכתבו ציץ של 10 דולרים. ה' צנוורה, שפתחה את המכתב, החליפה אר' חו בסכום של לירות רשמיות. בכל זאת גרם המכתב לשמחה במערכת.

ככל שמתרחקים מן הבור, מיטיבים להוציא עליו משפט. הוא הדין גם לגבי עתון — המרחק מל על הפרספקטיבה. יתכן שזו הסיבה שהעולם הזה קנה לעצמו, בשנה האחרונה, שוק נרחב למדי בחו"ל. גליונותיו תלויים בערים רבות בקיוסקים בין העתונים המקומיים, כפי שמעידה התמונה, שנשלחה אלינו מרומא.

סיבה שניה, המתקבלת על הדעת: הישראלי (או היהודי), הקורא את העתון בחו"ל, משווה את סגנונו לסגנון העתונות העולמית; שבוועני הארץ נראים בעיניהם על-ניתעמולה ממותקים. העולם הזה, הנותן תמונה כוללת של החיים באותו שבוע בישראל, על צדיהם החיוביים והשליליים כאחד, דומה, כנראה, לעתונות המקובלת בעולם.

מכאן דעתי השקולה של פקיד ממשלתי בעל עמדה מרכזית במשרד, שאינו מחבב ביותר עתון זה: בתקופת היותו בחו"ל שמעתי מפי שליחים רבים, כי עתונכם הוא המקור החי של קשר עם אור'ת הארץ. «כאשר קראתי, בפריו או בלונדון, הסכמתי עם דעתם».

ה ש ע ר

כשחזר הצלם ממשחק א. ג. פ. — הפועל ת"א, היה לבו מלא חששות כבדים. הגלגל, המסובב את הסרט בתוך המצלמה, לא פעל כראוי. ברור היה, שמספר תמונות צולמו אשה על גבי רעותה, נתקלקלו. במעבדה נתגלתה לעיניו תמונה מיוחדת במינה: משהו הדומה למשחק, שהמציאו בשעתו צעירים אמריקאים: הקבוצות נאבקות על שני כדורים, במקום על אחד. יופיה המיוחד של התמונה: היא מדגימה את ההבדל העצום בין אמת מוחלטת לבין אמת אמנותית. לפי כללי האמת המוחלטת, לא תיתכן תמונה כזאת, אך האמת האמנותית הו משקפת בצורה בולטת את הדינאמיות העצומה של המשחק הסוב.

העם

מלטרון ליגור

שלושה ימים העיק החמסין הכבד על הארץ, העייפות הממה את הנפש. לפתע נתעורר הכל. קרה משהו גדול. קשר גורא נתגלה. דתיים מתועבים, בעזרת טרוריסטים מדופלמים משוררות לח"י המנוח, זממו להתנקש בכנסת, לפוצץ את נבחרת העם, כולל נבחרת הדתיים שלהם. (ראה לחל).
למשך שעות אחדות סמרו שערותיו של הגוף הציבורי. אולם למחרת בבוקר, כבר עלו גבות העיניים בספקנות צינית. ההוכחות היו דלות, בלתי משכנעות. אחרים הוסיפו לדבר על גאי פוסק, הקנאי הקאתולי, שומם בשעתו לפוצץ את הפרלמנט הבריטי. אולם אחרים החלו מדברים בגלוי על מהדורה ישראלית של שריפת הרייכסטאג, על פרובור קציה ממשלתית מתוכננת.

כאילו כדי לעזור לספקנים אלה, סיפקה הממשלה את הידיעה המזעזעת באמת, על המצבה, אך נשמר בסוד בפני הקהל. אולם שעה שנערמו על קברו זרי הפרחים, לא שככה ההתרגשות בקהל. בבתי-קפה, ברחוב, באוטובוסים נמשך הויכוח: האפשר היה להצילו?

שלמה עופר, אחד מרבים, שחזה באסון, שהדיר שנה מעיניו, מספר: עמדתו על הר ציף, התפעלתי מלהטי ה"סטירמן". התמונה האחרונה, שנחרתה בזכרוני: המטוס סס מ"ז מורח למערב, ניסה להשיג גובה, עלה קצת, החל בלהטוט סיבובים מסוכן, כשמנועו כבוי. בסוף הסיבוב האחרון, היה בגובה 10 מטר מעל פני המים. ואז, ברגע האחרון, היה צריך להתניע את מנועו, אך לא הספיק, נפל למים. התרגשות עצומה אחזה בהמון. כעשרים איש, בקרבת מקום, קפצו למים, שחו אל עבר הכנף הצפה מעל פני המים. הגיעה חסקה, ילדים צעקו, נשים פקחו עיניהן באימה. המון נרגש רץ, נהר בפראות, חיפש מקום נוח לחנות באסון, דרס בדרכו את החלופים. את הטייס הציל אחד השחינים. לא ידוע מי רבים נטלו לעצמם תואר זה. בינתיים

הממשלה

אבא התעלך

לא רק הדיהטורו, שהוליד עכבר הוכחות, גרם מפחנפש למשה שרת. חשובה יותר היתה המכה, שהונחתה בידי איום על ראש המדיניות הישראלית. במשך שבועות אחדים אפשר היה לצפות, כי ענין החולה יכנס למבוי סתום. החיילים גילו, בקרבות אכזריים, כושר קרבי, שהזכיר את ימי הקסטל ונגבה. אולם המדיניות, שהציעה את החיילים, הדהימה, בזה אחר זה, ידיד אחרי ידיד עד כי הצליחה לאחד גנדה את דעת-הקהל בעולם כולו. אבא אבן התעלף אחרי שמעו את החלטת האיום; זו לא היתה, כנראה, פעם יחידה

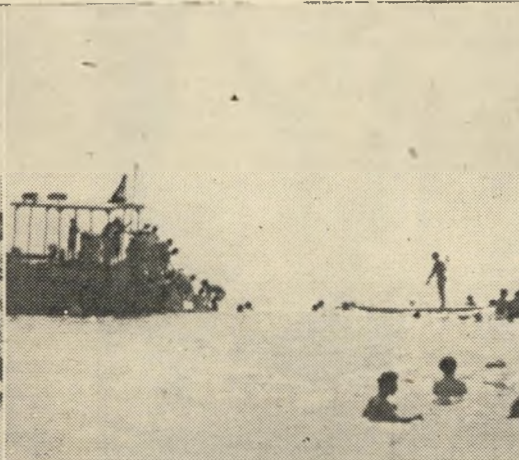
אולם משהגיעו הדים שלמים יותר — נס' תבר: האמת היתה בין שני הקצוות: המסע לא זעזע את האזרח האמריקאי הממוצע, אך הלהיב, בכל זאת, את היהודים, משך תשומת לב למדינת-ישראל. הכינוס הענקי במדיסון גארדן היה, גם לדברי אוהדי בי. גיי, "קצת מגוחך"; הניחושים על צירי-הדולארים לא היו אופטימיים. בכל זאת הצליח בי. גיי, יותר משאפשר היה לצפות מראש מדינה קטנה בפניה נידחת בעולם.

חזר בקיר. אחד העתונים, שהקדישו מאמר מקיף ורציני למסע, היה העתון הב' ריטי בעל ההשפעה העצומה, אקונומיסט. העתון משבח את המדינה, את הממשלה, על מפעל קיבוץ-הגלויות; קובע, לאור התקציב כי עליה של 150.000 יהודים בשנה הקרובה תעלה את הייבוא ב-10 מיליון ל"י. אם מכירת אגרות-העצמאות באמריקה לא תכסה סכום זה, תפשוט המדינה את הרגל. בכל זאת מציייר העתון תמונה אופטימית: הארץ דינמית, נולד בה עם חדש. האוירה

רגע אחרון: המטוס מתכונן לצלידה הגורלית

הטייס שנפל מועדה לסירה

מועבר דרך ההמון הנרגש

הקבורה: האב השכול וחזרים

הטייס מועבר באדונקה לאמבולנס

הקבורה: האב השכול וחזרים

שימוש בחוקי-החירום הבריטיים נגד מהפ' כניס-חובבים אלה. מ"מ ראש הממשלה, שהושב בשעתו בלטרון, לפי אותם חוקי חירום, חתם על הפקודה להושיב את הדתיים במחנה-ריכוז ליד יגור. אשמתם לא הוכחה. הקבוצה כללה עסקנים, עתונאים, אינטליגנטיים אחרים, שקשה ליחס להם כשרון טרו-ריסטי; ההתמרמרות גברה.

"אם משתמשים בימי שלום אלה, בחוק מתועב נגד מתנגדים פוליטיים", אמר אחד ממנהיגי האופוזיציה, "לאן נגיע?"
הרהרו רבים במעמקי ליבם: "היום הם, אולי מחר אני?"

רק במאוחר נוכחה הממשלה לדעת שסיפ' קה, בלי כוונה. חומר נפץ עצום לאופוזיציה. מאחורי דלחיים סגורות נערכו התיעצויות, כיצד אפשר להיסוג בכבוד. במדינה — הממשלה

אסונות

האב געה בבכי

הטייס, שנפל הימה בשעה שביצע להטי טיסה ביום העצמאות, האב לקבורה בקרית שאול, לקול בכיו של האב השכול ורעמי המטחים של משמר-הכבוד. שמו נכתב על

הגיעה למקום סירת נחיתה אטית של חיל-הים, שהפגינה לאורך ההוף. אולם היא היתה כבדה מדי, לא העזה להתקרב אל המטוס, השקוע, שם היו המים רדודים. רק חצי שעה אחרי שנפל המטוס, נראתה הסירה קרבה אל צינור הביוב שבמים. אנשי הסירה עלו על הצנור, נשאו על גבי אלונקה את גוף הטייס. מכונות מגן דוד אדום חיכתה ברחוב, מוקפת המון צפוף. המכונות נסעה. ההמון נשאר, פתח בויכוח הגדול.

האנשים התלחשו, דיברו, נפוצו שמועות: הצלת הטובע לא בוצעה במהירות הדרושה, הסירה היתה גדולה מדי; אחרי מות הטיס נפוצה עוד שמועה: גם בבית החולים לא הוגשה העזרה במהירות הדרושה, הונא אחר בכמה שעות, לא הבין את רצינות מצב הפצוע.

בית-החולים הדסה מכחיש את כל השמועות: הטייס הובא, כשהוא במצב אנוש. זעי' זוע מוח קשה, חבלות בגולגלת, סימני שטף דם במוח, שבר מסובך ברגל. הוגשה לו עזרה מידית: הרופא התורני טיפל בו מיד, ר"י פאים, לבושים חליפות חג, אצו מביתם לבית החולים. לבשו את החלוקים הלבנים, ניגשו מיד לטיפול. פרופסור מרכוס נקרא ממסיבת ראש העיריה.
דבר לא הועיל. הטייס נשאר בלא הכרה,

באותו שבוע. הוא לא היה היחיד, שהבין את משמעותה הגורלית של ההחלטה, שהע' מידה את הממשלה בפני הברירה הבלתי-נעימה: לציית להוראה, לאבד פרסטיג' עזר מה בערב הבחירות, או להפר את ההחלטה, להופיע כתוקפן בעיני העולם, לערער את אהדת יהודי אמריקה דוקה בשעה שראש-הממשלה בא לקחת את הכסף מכיסיהם. בפעם הראשונה, מאז חתימת חווי שביתת הנשק, ריחפה שוב סכנת-מלחמה מוחשית בשמי המרחב.

חוצרה מוטסת

בשעה שממלא-מקומו נאלץ להיאבק, בארץ, בעניינים בלתי-נעימים, המשיך ראש הממשלה בסיוורו הנעים יותר בארצות-הברית.

חצוצרת-התעמולה המוטסת, בדמות עורכי העתונים, שליוו את בי. גיי, הוסיפה למלא טורים ארוכים אודות המסע. הקורא הישראלי ציפה בקוצר-רוח לעתונים האמריקאיים, להי' חכח מהי האמת מאחורי מסך-השבחים. הע' תונים הראשונים הצדיקו את הציניקאים: ניסיון לא הזכיר בשבוע הראשון את הבי' קור כלל; טייס הקדיש לב, גיי, 6 שורות (בעמוד אחד עם מרלין דיטריך והנביא הכושי פאטר דיוויין).

בישראל טובה מזו השוררת בארצות השכנות. לעומת זאת: היהודים אינם מסוגלים, כדרכם, להבין את נקודת-הראות של זולתם, אינם מתכוונים ברצינות להגיע לידו שלום עם הערבים. בגלל המחסור בנסיעות לחו"ל, בס' פרים, בעתונים הם חיים בגטו סגור. הסיכום: אגרות החוב יכולות לסתום לשנה-שנתיים את החור בקיר, אולם אין הן מבטיחות קיום יציב למדינה אם לא תשיג שלום עם הערבים.

המשק

58 ל"י לחודש

זה היה מקרה בלתי-נעים: התאחדות בעלי התעשייה פירסמה פרטיכל של ישיבה, שבה אמר, כביכול, הרמן הולנדר, מנהל משרד המסחר והתעשייה, כי בכות הממשלה לספק לצרכן את המלבושים ומנעלים, המובטחים לפי פנקסי-החלשים. הפירסום עורר רוגז בממשלה, הרמן הולנדר מיהר להכחיש את הכל.

כשנודע כי יעקב גרי, השר, ישרד בקול ישראל את כל תכניותיו, שמחו החנוונים. אחרי ההכחשה היה ברור: השר ייחזר את (המשך במדינה בעמוד 6)

מצרים המלך חזר למוטב

לעומת הרעש שעורר השלב הראשון של ענין פארוק-נרימאן סאדק, היתה תחושתם שקטה וצנועה ביותר. בעוד שלפני שנה היתה עתונות העולם גרושה תמונות, סיפורי מעשיית היותה על המלך והצעירה, שבחורה כבת-זוגה למרות היותה ארוסת איש אחר, הוקדש מקום אפסי כמעט לחתונה עצמה. גם העתונות המצרית נהגה צנע רב. ביחוד ניכר הבדל, אם משוים נישואין אלה לנישואין הראשונים של פארוק עם המלכה פרידה, בשנת 1938.

כאשר התחתן פארוק בפעם הראשונה עמ' דה כל הארץ, ללא הבדל מעמד או עדה, הריעה לכבוד הוגו הפופולרי. חגיגות עם אדירות, התלהבות עצומה, שמחה אמיתית, לא מתונות בתוכניות רשמיות, ליוו את הוגו בצעדי הראשונים. כאשר החלו להשמע הלחישות על שחיתות פארוק, התפרצות המיניו, עברה כל האהדה, שהמון רחש אליו, אל המלכה המזוהה. פרידה ילדה לפארוק רק בנות (סיבה מספקת בהחלט לגירושם, אך בכל זאת התמרמר העם, כאשר החליט להתגרש ממנה).

בהופיעה לפני מספר חודשים, באולם קול-נוע בקהיר, עוררה פרידה התלהבות רבה. הקהל הרע לגרושה המלכותית: "תחי פרידה, מלכת מצרים!" ואכן, עדיין קשה להמונים להבין, מדוע הדיח פארוק אשה יפה מאד, חגיגית, לקח במקומה אשה, שאינה מצטיינת ביופי או באופי.

הם יכלו לנחש רק סיבה אחת: צדקו השמועות שאמר, כי בעת שהתאהב בה פארוק לפני שנה, הבטיח לשאתה לאשה אם תלד לו בן זכר. כאשר נסעה לאירופה לבמה חודשים, לחשו בקהיר, כי עשתה זאת, כדי ללדת הרחק מעיני הסקרנים.

על טהרת הצנע. אולם בטכס הנשואין אין לא ניכר, כי הקשר בינה ובין פארוק אינו לפי טהרת הצנע והגוטה הגוסלמי. לפני הצהרים נתכנסו האורחים המכובדים, לחיות בטכס החתונה ותחילת החווה בין החתן ודוד הכלה, שהמתינה בינתיים בביתה.

המלכה נרימאן מגיעה לחרמון של פארוק
אשה שאינה מצטיינת

בדרכה לארמון עדיין, שם חיכה לה פארוק. היא ירדה ברולטרים אדום מבריק (צבע המכונות הרשמיות של בית המלך), ליד הנסיכה פאוזיה, אחותו של פארוק, מי שפעם היתה מלכת איראן, ניתגרשה במעלה. לפניו נסעו 5 אופנועים אדומים, שלושה גייפים (גם כן אדומים) עמוסי חיילי משמר מזוינים בתת-מקלעים. לצדי הרחובות עמד קהל רב, שהביט על התהלוכה כעל הצגה, ללא התלהבות יתירה.

בחצר הארמון, בכניסה לחרמון המלכותי, קבל פארוק, לבוש חליפה אפורה, מעיל עליון אפור עם דשי קטיפה מבריקים, את פני כלתו. הוא ליווה איתה לאולם הגדול של החרמון, שם נערכה קבלת פנים מיוחדת לנשיב.

בערב נערכה מסיבה גדולה למאות אורחים. בעיקר בלטו בהעדרם ראשי המדינות השכנות. גם המלכה גולי, אמו של פארוק, לא נוכחה. היא הוגלתה, למעשה, ע"י בנה, לאחר שצידדה בביתה, שנשאה נוצרי באמריקה. האורח הזר היחיד המפורסם היה האנא חאן, שבא עם אשתו, בהביאו קופסת סיגריות עשויה זהב ויהלומים — מתנת נישואין.

חיובן מולכותי. כדי להפגין את תודעת

ברכות האנא חאן
משרת נאמן

עם תום טכס החתימה, נשמעה תרועת חצוצ'רות: 101 תותחים רעמו. המלך ואורחיו — כולם גברים לפי הנוהג — ישבו או לסעודה חגיגית קלה.

רק בחמש אחר הצהרים עזבה המלכה את ביתה בהלוויפוליס, הרובע החדש של קהיר,

חשוב בעיני המדינה. מוסטפא אל-נחאס, היודע את המצב, הח' ליט, כי פארוק, במקרה זה, עלול להיות יריב מסוכן ביותר. הוא הסכים להחזרת אנשים רבים מבין אנשי המלך למשרותיהם הקודמות, מהן הדיחם, עם עלותו לשלטון (בין המוחזרים גם מוחמד חידר באשא, מפקד כללי של הצבא המצרי (העולם הזה 707). "אין זו חתונה של פארוק ונרימאן בלבד, ברכו אנשי החצר איש את רעהו. "ביום מאושר זה מתאחדים גם כל בני מצרים האצ'רים, למעלה מאלפי מלכים ונסיכים ומשרתיהם, ראש הממשלה".

"גם אנחנו, בני סודאן, נאמנים למלכנו", צעק נכבד שחור-עור, שהיה בין המיומנים. היתה זה אחמד עוסמן, ממנהיגי תנועת האחדות בסודאן, השואפת לאיחוד עם מצרים. במשך כמה דקות נמוגה האווירה המנומסת העדינה, במקומה השתלטו קריאות ההיד הרגילות בכל אספת-עם במצרים: "יחי פארוק הראשון, מלך מצרים והסודאן". ובלבבות הנוכחים עלתה השאלה: האם ידע פארוק הפעם לשמור על האהדה הזאת, או שמא יחל שוב בעסקיו הנצחיים?

סוריה

מה עדיף?

"סוריה וישראל אשמות במידה שווה במ' ריבה, שהובאה בפני מועצת הבטחון" — זוהי דעתו של אקונומיסט, השבועון האנגלי בעל ההשפעה הגדולה.

בתוך המולת היריות נשכחה שאלה חשובה מאד: מה חושב כל צד להשיג ע"י המשכת הקרבות? לסורים אין מה להפסיד, מצב מלחמה זעירה עם ישראל אינו מהווה גורם מפרע. זה אינו פוגע בכלכלתם, צבאם, האוהב לקחת חלק בפוליטיקה הפנימית, קוצר רוח ממצב זה. הכותרות הראשיות, שהוא זוכה בהן, מדי יום ביומו, אינן עולות ביוקר — כמות מבוססת של סיכון ותחמושת. ואילו ישראל, ממשיך השבועון, תסיק מסקנות שונות בתכלית השינוי. כל אורח ישראלי יכריז מיד, כי שלום עם הערבים הוא מטרה ראשונה. אם תושג מטרה זו, תגרוור

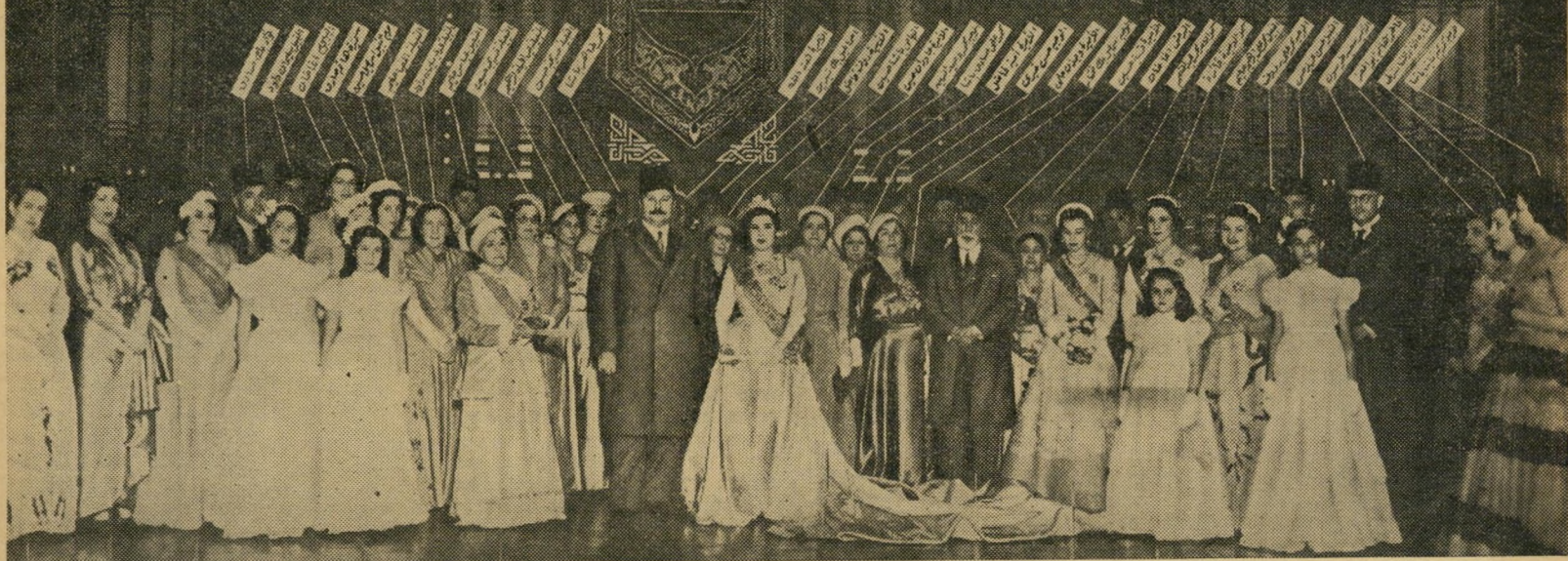
ברכות אל-נחאס
אורח כבוד

הורדה גדולה בהוצאות הצבא, שארץ עניה אינה יכולה להרשות לעצמה. זה יבטא בייבוא מוגבר של בשר ופירות, שיקל את קשיי הצנע הנוראים. משהו אינו כשורה בתהליכים שבין המח' שבה והביצוע, אם מדינה ממשיכה לירות

עצמאית מדי

في قاعة العرس : صاحب الجلالة تحف بمالقة

צידום כדלי שז בני משפחת המדך פארוק ואורחיו.
האט נעדרה

אם יתפתח, גורם חשוב, שיאפשר לאדיב אל-שישקלי ולאנשיו בצבא להשתלט השתל-טות מוחלטת על כל שטחי החיים במדינה. בעיראק מסתיים גירוש היהודים. אם לא יימצא מוצא אחר לאי-מונחת ההמונים, יפנו אלה את זעמם כלפי נורי אל-סעיד וממשלתו.

הכרעה מבגדאד אחת הטענות, שהובאו על-ידי המתנגדים להצעה, היתה: חתימת הסכמי שביתת-נשק עם ישראל, שתוקפם נחמך ע"י מעצמות המערב ואו"ם. אם ינקטו הערבים עתה בצעדים תוקפניים יקבלו היהודים סיוע רב מאמריקה ואנגליה, אך זרם הגשק והציוד הצבאי לארצות ערב יופסק, בטרם הספיקו אלה להשתיי כחלכה לקראת הסיכוב השני.

קרוב לשבוע דיונים ויכוחים עבר, פתרון לשאלה עדיין לא נראה. עד אשר קם בבגדאד נורי אל-סעיד באשא, הודיע לבית הנבחרים, כי יחידות המשמר המלכותי ותותחים אנטי-אוויריים הגיעו לסוריה, ליטול חלק בהגנתה מפני התקפה ישראלית. יחד עם התותחנים וחיל הרגלים יצאו גם מטוסי-קרב עירקיים. הרעיו תרועות גיל: הנה מתגשם החלום הגדול. "למרות שאנו נכנסים נפרדים נגד האויב הציוני, תצא אומה ערבית מן המא-בק", הכריז אכבאר אל-יוס. המצרי.

הקצינים העיראקים, שהגיעו לסוריה, נתקבלו כגיבורים. הם יצאו עם קציני המטה הסורי — בלוי עתונאים וצלמים — לסיר בגבולות לבחור את עמדותיהם.

אחרי צעד זה של עיראק, הפך הוויכוח בועדה הפוליטית לחסרת-תכלית. תהיה זו בושה גדולה לאלו מחברות הליגה, שלא יתמכו בגיבורים הסורים והעיראקים. ה"ל-חמים" למען תחית האומה הערבית האצ"ל-לה. כעבור יומים נתקבלה ההחלטה — ללא התנגדות. כל חברי הליגה יגישו את עזרתם המלאה לסוריה במלחמתה בתוקפנות הציונית. אולם ההחלטה לא תביא לשום שינוי — מלבד על גבי הניר. רק אם ממשלת מצרים תחליט, כי קל יותר להפנות את דרישות ההמונים כלפי ישראל וסיכוב שני, מאשר כלפי אנגליה — תיווצר סכנת מלחמה רצי-נית.

פתחה בסכסוך הזה, כצעד ראשון לכיבוש שטחים נוספים, השייכים למדינות הערביות. "איה, אם כן, טען הסורי, "הצדק? מדוע חייבת סוריה לבדה לעמוד מול תוקפנות הציונים, המכוונת אל כל האומה הערבית? "עמי ערב אינם מאמינים אלא בכוח, בכל

ממלכת הירדן) לשגר עזרה צבאית לכל מי שיתוקף, ולנקוט בצעדים משותפים נגד ה-מתקיף. אחד הסעיפים הראשונים, שהובאו לדיון לפני הועדה הפוליטית של הליגה, ב-ישיבתה השבוע בדמשק, היה החשת עזרה לסוריה, לפי חוזה הבטחון.

1951 פארוק ונרימין
101 תותחים רעמו...

השטחים. כוח הגשק, כוח האיחוד, הכוח ש-במילוי ההחלטות הנועזות, שנתקבלו בליגה, "אולם כל נאומי הנציג העיראקי לא יכלו להשפיע על הנוכחים לקבל החלטה אשר, למעשה, כמוה כפתיחת הסיכוב השני המ-פורסם נגד ישראל. בזה אחר זה קמו, בפרא-זות מצלצלות הביעו את דעתם, כי עדיין מוקדם לפעול. מצרים נתונה עתה במצב פנימי עדין בקשר עם דרישתה לפינוי הצבא הבריטי מאזור תעלת סואץ. הלבנון עוברת תקופה של שגשוג כלכלי נדיר, הודות להב-רחות ולסחר הזהב; סעודיה עסוקה בחי-שוביה כיצד להוציא את ההון, הזורם לקופ-תה מחברות הנפט האמריקאית; הירדן אינה תוכל לגבש משטר פנימי חזק, לעכל את הרוב הפלסטינאי המפותח.

מאידך, תביא הרפתקה צבאית רק ברכה לסוריה ולעיראק. אותו סכסוך, שפותר את המשבר הממשלתי החמור בסוריה, יהיה,

מימן לפארוק: כמישית — אם המלכה; שביעי — הנסיך מוחמד עלי, בן-דודו ויירש העצר של פארוק; תשיעי — האגא חאן; עשרית — אחותו הנסיכה פאוזת, מלכת איראן לשעבר. משמאל: הגבר הקיצוני — פיאד צאדק, נוצרי שהתאסלם אחרי שנשא את אחות של פארוק.

על שכנתה, שהיא זקוקה להבנתה. במלים אחרות, מסיים בעל המאמר, ישראל חייבת לשקול מה עדיף: לתפוס מספר דונאמים של שטח מפורז, או להשיג שלום.

חוזה הבטחון הסכסוך שנפתח במספר יריות רובה, נמשך בהפצצת-גמול, התפתח בינתיים לממדים אחרים, הפך צעד ראשון רציני לקראת סיכוב שני.

במשך זמן מה, אחרי התחלת ההתנקשו-יות על הגבול הסורי, לא התיחסו ארצות ערב האחרות ברצינות יתירה למצב. אך ב-שבועיים האחרונים חל מפנה: במקום חד-שות על מאורעות בין ישראל וסוריה, הו-פיעו בעתונים כתבות פולמוס חריפות על מעשי תוקפנות ישראלים נגד כל הליגה ה-ערבית. עסקנים רבים החלו דורשים הפעלת חוזה הבטחון הקולקטיבי, שנחתם בקהיר, לפני שלושה חודשים, ע"י מצרים, סוריה,

1939 פארוק ופרידה
"תחי מלכת מצרים..."

הלבנון, עיראק, ערב הסעודית. לפי חוזה זה התחייבו חברי הליגה (מלבד

* ביום הולדת בתם פריאל

אחמד עוסמן
"...והסודאן"

(המשך במדינה מעמוד 3)

הנקודות. אך הנאום איכזב: הוא הבטיח, אמנם, לשחרר את 50 נקודות ההלבשה, אולם 40 מהן רק באוגוסט — חודש אהרי סיום שנת הקיצוב. במלים פשוטות: החג הוגים יכולים לסגור את חנויותיהם עד ספי סמבר, או לעסוק בעסקים בלתי כשרים. מאחורי ההבטחה הסתתרה מציאות מרה: גם שיחרור 50 הנקודות לא יתן לתנוונים אפשרות קיום, לפחות על בסיס חוקי. דב יוסף חישב בשעתו, כי כל נקודת-הלבשה עולה למדינה 20 פרוטות במטבע זר. מסתבר, שלפי שיטת הקיצוב הנוכחית, לא יעלה המחזור הכללי של ההלבשה באוכלוסייה, בת מיליון וחצי, על 10 מיליון ל"י (לפי חישוב, ששליש מן הסכום מוצא על חמרי גלם). לפי ההנחה, שהחנוני מרויח 20%, ברור ש-3000 חנויות יכניסו רווח של 700 ל"י לשנה כל אחת — 58 ל"י לחודש. אם מנכים שכר-דירה, שכר-עבודה, הוצאות דור מות, אין ספק, שלפי תכנית הממשלה אפשר לסגור את מרבית החנויות בארץ — אם לא תעבורנה לבסיס השוק השחור.

הכנסת

יורשיו של צפתי?

מלבד הצהרתו הקצרה של שר החוץ על החלטתה של הממשלה, לסלק פולשים מארץ מת הארץ (סורים, למשל), קבלת חוק שעות העבודה — המגביל אותן ל-47 שבועות, וכמה נושאים אחרים, שסוכמו באוירה טרום-בחירה חית מובהקת, רוכזה התעניינות הכנסת כור לה, אם לא באופן רשמי, הרי לפחות במסדרונות, במזנון ובמושבים הנאים, שהפכו מתע בלתי נצימים כלל, בפרשת ברית הקנאים. 3 אקדחים, 2 סטנים: כשהופסקה, באמצעותה, ישיבת ערב של הכנסת, ביום פתיחת מושבה האחרון (78 יום לפני הבחירות לירושלה — הכנסת השנייה) — וקציני משטרה במדים ובאזרחית, מילאו את היצי עים ואת סביבות הבית, תמהו הה"כים בור תר, אך הורו, תוך דקות ספורות, כשעמדו על עצם העניין, לאלו, שייתכן והצילו את חייהם.

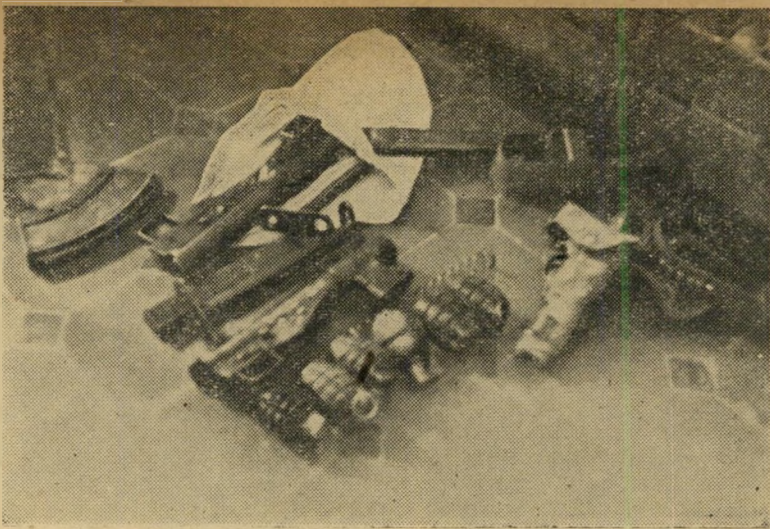
כי לפי הדעות המשתרה, נראה שבאותו יום, שבת-לאביב נדחה משפטו של אברהם צפתי, המטורף שניסה להתנקש בכנסת תל-אביב בני. ג"י, למועד מאוחר יותר, זממה כנופייה דתית-טרוריסטית, ברית הקנאים, להטיל פצצה באולם הישיבות, להעניש בכך או, לפי גירסה אחרת, להבהיל בלבד, את הה"כים הרוצים לחייב את הנשים הדתיות בשירות בסחון. אולם, כשרגעו הרוחות, נראה סיפור המש טרה לקוי. למרות הסתמכותה על "מוסר" מקרב חברי הברית, שהזעיק את הממשלה מראש, לא הוברר כלל, אם אכן היה נסיון של ממש בהטלת פצצה.

תמונה יותר היתה התמולה סביב מחסן הנשק היחיד, שנתגלה בבניין מדרשת נוער אגודת ישראל (אליו משתייכים העצורים, מבני הברית), הנמצא במרחק חמש מטר

* שלא להחליף בתנועת נוער רביזיוניסטית מיסודו של מאיר גרוסמן, שהתקיימה באירופה, בפרוץ מלחמת העולם השנייה.

אחד העצורים בשעת העברתו מטרופים או טרוריסטים דתיים

השרד שנמצא בפדיון: מספר רימונים וסטנים הפצצה שלא נזרקה

מגבול הירדן, בהרציון, והמשמש מרכז לפושעי ירושלים (במקום הזה רצח מורחי, שנידון למוות, את מתוך הדירות הנזלר). ה"סליק", אורזותיו שפעו עיתוני הערב תמור נות דלות, ועיתוני הבוקר טורים שלמים, כלל: שלושה אקדחים, שני סטנים, ששה רמוני יד, כאלפיים כדורים בני קליברים שור גים (!) ושלושים וארבעה בקבוקים מלאים

המעמד השני

קצ. קצת - יהיה יופי

אהרון קדושי, בן 25, הוא אחד מאבות המשפחות של יהודי ההר הפרסיים, שחומי העור ובעלי קווי הפנים האשוריים. שהתיש בו, לאחרונה, במגדל גד שבדרום.

הקצין גייער מראה את הסדיק דעתונאים

הפוגרום שלא נערך

משפחתו מורכבת מאהרון, יפה הפנים, אשתו הצעירה ותינוקם, בן השנה. היא באה לפני שלושה שבועות, בדרך האויר, מטהרן. זה סיפור עלייתו של אהרן:

"אנחנו היינו סוחר טוב יעשו במקום ש' לנו, אני ובית אבי, אני — גם חנות היה לי במקום שלי, היה לי פרקמטיה וסדקית. מפני גויים עלינו. היה הרבה ישמעאלים לא טוב — בית כנסת שרפו באש, שלושה עיר שלנו (מיושבות יהודים) שרפו באש, ששים בתים שרפו באש. אחד ילד שלנו, בבית ליד (ביתנו) זורע שלו דקרו.

מן היה יום שאמרו שממשלה ישראל (פרצו הפרעות), קודם — כמו אחים ישבנו עמם. אחר — באו בשטים ישמעאליים מן עיראק וכולם — אחים, קרובים, חברים — לילה עד בוקר, במקום שלנו, לא ישנו — מפחד הגויים על ישראל. בחצי הלילה ברחנו לטהרן. לכן בא אהרן קדושי לשלושת הקירות, המקורים גג וקרועי טיה, בגיטו הערבי של מגדל-גד שנתפנה, יחד עם שתי מזוודותיו, קערות מספר, כלי מיטה ומראת גילוח שבורה.

וכאן הסיום המפתיע:

"אין דבר זה מונע מאהרן לנשק את שתי אצבעותיו, להעבירן בפלומת זקנו ולקבוע: "קצת, קצת — יראה טוב, יהיה יופי: בית, ילד."

חקלאות

זרם נגד הפרות

אמר קיבוצניק צעיר: "עוד מעט יקימו בארץ קבוצים לפי הרכב זה — כל הפיות ביצה בקצה העליון — לקבוצ אחד; פותה ביצה באמצעיתה — לקבוצ אחר; כמו בספורי גוליבר". פילוג מאיים על קיבוצים רבים בקבוצ

המאוחד, מריבות פנימיות, ריב על ילדים באשדות-יעקב; חבר מפא"י אינו יושב ליד חבר מפ"ם. הצמחונים הסיקו מסקנות: בארצות שונות קיימים ישובים חקלאיים של צמחונים, ולמה לא יקומו ישובים כאלה בארצנו הנבנית מחדש. הדבר מוזר שדווקא הצמחונים והטבעונים, השואפים אל המזון הטבעי, אינם נוטלים חלק ביצירת המזונות לעצמם ולזולתם.

כך כותב אחד הנלהבים לרעיון בעתון הפנימי של אגודת הצמחונים בישראל. הצמחונים רוצים להתארגן בישובים חקלאיים. בצד חבר הקבוצות, הקבוצה המאוחד, והקבוצה הארצי, יקום זרם חדש. "מספר הצמחונים ביישובים החקלאיים אינו קטן כלל ועיקר, וכן ישנם צמחונים רבים, השואפים להקים יישובים צמחוניים, אולם כאלה כן אלה ניתקים לאט לאט מהמחשבה הצמחונית המקורית ושוקעים לחוך שיגרה. הצמחונות היא יותר מהנורות מבשר בעלי חיים, היא תוכן חיים והשקפת עולם מהפכנית. בעל מאמר אחר מפליג לדמיונות נפלאים: "היתואר כבר צמחוני בלי לולים ופתות". חלום גדול.

משפט

אנשים בצל התליה

מעל שני אורחי המדינה הוסר השבוע צל התליה: חייל בן 20, בידואי בן 26, שנאשמו ברצח, וזכו בזה אחר זה על ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב.

עבדללה סלים עבדללה נאשם ברציחת אב-רהם אלקיים בבית בורד בסביבת באר שבע. דוד פאליק נאשם בחטיפת אונס ורצח נערה בידואית בת 12. שני הנאשמים, בשני ימים רצופים, האוינו לפסק דינם.

לשמע פסק הדין, החל עבדללה לנשק את ידי סניגוריו, ואת ידי השוטרים המזוינים ששמרו עליו. למחרת היום — לשמע פסק הדין, נשאר פאליק שקט (כמו במשך המשפט שארך חדשים). אחר כך לחץ את יד סניגוריו. אולם אם לדון לפי דבריו של נשיא ביה"ד המחוזי, ד"ר נתן בריזכאי, שישב כאב בית הדין בשני המשפטים, צריכים היו שני הנאשמים הלו להודות בעד זכויות לחוקריהם.

שדוש הודאית ודיאקט בירואי.

מאז אוגוסט 1950, ישב עבדללה סלים עבדללה, נשוי ואב לשלוש בנות, בבית הכלא. במשך 14 ישיבות נמשך משפטו, בפני הס' שופטים ד"ר בריזכאי, צבי אלי בקר, ד"ר שלו גינוסר, בלא לחשב את משך החקירה המוקדמת, שארכה חדשים. עבדללה נאשם ברצח אברהם אלקיים, לשעבר מוכתר שכונת ה' תקוה, שהתגורר בשטח הממשל הצבאי ב' באר שבע בחוקף תפקידו. הנאשם שימש שור מר ראשו.

לילה אחד (ב' באוגוסט) נרצח אלקיים. הוא נמצא מתחת למטתו בלא רוח חיים, שלושה נקבים בגופו, שלש טבעות הזהב הוסרו מאצבעותיו, כספו נשדד. החשד נפל על עבדללה, שנערך ונחקר על ידי אנשי הממ' של הצבאי, לא פחות מחמש פעמים (נימוק ששימש אחר כך נגד הקטיגוריה), הודה שלש פעמים במעשהו.

אלא מה? בכל פעם הודה בצורה אחרת. פעם אמר, כי באו אליו ידידים, בידואים מה סביבה, שכנעוהו, כי יש לרצוח את אלקיים,

(המשך במדינה בעמוד 11)

הקרובים מחכים לפני המטה

סרחון או פצצת עשן

אדרש על רנוב

1939 נכנס פרנקו על סוס לבן למדריד ההרוסה, מלחמה מברקי ברכה ו"מול טוב" מידיו — היטלר ומוסוליני. בא שלום על ספרד, שלום של דיוק, מחנות עצורים, בתי סוהר מלאים. שלום של קברות, מיליון קברות ועוד קבר אחד, עמוק מאוד.

בספרד נקברה האשלייה הגדולה: הסולידריות של הנהגות התנועות השמאליות הדמוקרטיות.

כפי הנוב 1939 — מלחמת האזרחים בספרד. 1939 — פרוץ מלחמת העולם השני. הצלחות היטלר חזקו את פרנקו, אולם הוא לא התערב בגלוי ובשלימות במלחמה העולמית, היה פקח מדי, חכה לדעת מה יהיה. אחרי כל נצחון הוא שולח מכתבי ברכה היטלר, אבל אינו זו. רק את הדיכוייה הכחולה שלו שלח לחזית הרוסית.

העונש היה קל. נצחון בנות הברית עורר תקוות בלב הדמוקרטים הספרדים בגולה, בתוך הארץ כמה תסיסה לשחרור. ארה"ב ואנגליה לא הסתירו שביעות רצונם מספרד וממדיניותה. ב-1946 קבל אומ"מ בקושי רב החלטת חרם דופ לומטי על ספרד. — התוצאה ההיחידה של נצחון הדמוקרטיה. פרנקו חיך, העונש היה קל, הזמן פועל למענו.

הקרח נמס. העולם נתפלג לשני גושים: מלחמה קרה. כל מדינה היפשה בני ברית, בסיסים, כוח אדם. דעת הקהל האנטיקומוניסטית הקיצונית בארה"ב ראתה בספרד של פרנקו בן ברית טבעי. המלחמה הקרה התחממה, הנסיכה את מחיצת הקרח החיצונית.

ונזואלה היתה הראשונה, ששיגרה שגריר למדריד. אחריה — אורוגוואי, אפניסטן, הרביעית בתור — ארה"ב, בעקבותיה שלחו מדינות אירופה המערבית. קבלת הדיפלומטים היתה סימן חיצוני לקרבה הפנימית הגדולה.

גנרליסימו פרנקו ובין 20 מיליון פרולטרים, הנושא: להם. **המזך והדיקטטור**

שטח ספרד 200.000 מילין מרובעים, רובו הרים, אדמה צחיחה, מחצבי מתכות. המכרות והמהפכה התעשייתית יצרו במאה האחרונה את המעמד הפרולטרי — נושא הרעיונות המהפכניים.

הבדלי מעמדות קיצוניים ביותר, נוצר מתח מהפכני עצום. נוסף לאלה — הבסקים והקטלונים השואפים לשחרור לאומי, לאוטונומיה. אחרי מלחמת העולם הראשון — זמן המהפכות באי רופה, הוכרז המלך הספרדי למסור מלאכת השתלטות ליד חוקה — ידו של פרימו דה ריברה.

עד 1930 שלט הדיקטטור. סבלנות ההמונים פקעה. פרימו דה ריברה ברח יחד עם המלך. חוקה הרפובליקה הספרדית. שנותיה הראשונות קשות מאוד — שנות המשבר העולמי, תנודות תמידיות, מעשי חבלה. 1936 עלתה החזית העממית לשלטון — תנועת אי-חוד שמאלית בין הקומוניסטים והסוציאליסטים — כיוון שמאלי ברור להמוני ספרד ולמדינה.

הרבה צעקות, פחות מעשים. אותה שנה, ב-1936, מרד פרנקו במשטר הרפובליקה. כאן תחילתו של הקרב בין פרנקו ובין 20 מיליונים אורחים ספרדים. הקצין האריסטוקרטי המוכשר שגורש מתפקידו עם עליית החזית העממית לשלטון, בא לחצייהא עם צבא מרוקאים גדול שגייס בצפון אפריקה. חתה לו מפלגת מחתרת — קדר קצינים מהנוער בורגני והאריסטוקרטי

מארגנה — בנו של הדיקטטור פרימו דה ריברה, חתה לו אידיאה — פשיזם ספרדי — פלנגה.

שלוש השנים הבאות הפכו את ספרד לשדה קטל הרוס, שומם, מכוסה חללים ודם.

ברלין ורומא עזרו בהתלהבות רבה לדיקטטור החדש, בעצות ובנשק. הרפובליקה נשארה מבודדת, רק רוסיה עזרה, אבל במעט מאוד, בשל הריחוק הגיאוגרפי. צרפת בה עמד לאיון בלום הסוציאליסט בראש ממשלת החזית העממית נשארה בצד, אנגליה ה"פרוגרסיבית" הגיעה ראש השלטון החוקי בספרד לחם על קיומו בודד. טייסי גרינג הפציצו את ערי הרפובליקה — העולם ראה במי עורפל את עתידו הקרוב. אלא שהרפובליקה החזיקה מעמד. חייליה, פועליה, אורחיה, נלחמו בלי ציוד, מלחמת גבורה. מכל העולם באו אנשי הגופים השמאליים לעזרת ספרד הדמוקרטית — הבריגדה הבינלאומית. הדיכוייה הפשיסטית של "מתנדבים" — החץ השחור הוכתה קשה. לרצח קצר נדמה; הדמוקרטיה תנצח.

אולם מאבק בלתי פוסק התחולל בתוך המטה הרפובליקאי — לאומנים, תנועות פוליטיות, שמאליות ומרכזיות, אידיאליסטים של הבריגדה, גרעין מלוכד קומוניסטי, איבה חולנית כתוצאה מאי אמון. כל זה עזר לפרנקו, נוסף לצידו העצום שקבל מהיטלר.

עד סוף לבן. מלחמת גבורים, רובים, אצבעות דינמיט — נגד טנגים. העולם הדמוקרטי הסתכל, ידיו בכיסים. במרץ

בשעות הבוקר המאוחרות של ה-12 במרס, הפ"רע צלצול הטלפון את מהלך השיגרה בפראדו, ארמונו המהודר של פרנקו. פרנקו במדריד. היתה זאת שיחה ממשרד המושל האזורי של ברצלונה.

"אקסלנסה ? ! (הוד מעלתו ?) כאן מדבר אדוארדו אל-גריה. המצב רציני ביותר. ההמונים מתקיפים את כוחות הב"טחון. הפעם אלו מהומות גדולות. אני מחכה להוראות..."

גנרליסימו פרנקו פרנקו, אדונה האדיר של ספרד הפ"סיקו ברוגו: "שוב הקומוניסטים הארורים הללו"

אולם דייגו לופז, אורח ברצלונה, סנדלר ואב לשלשה ילדים, אינו קומוניסט. הפוליטיקה אינה מעניינת אותו. הוא עמד ליד החשמלית, שעזר להפוך, צעק לעומת השוטר: "אני רעב. תנו לי לאכול"

לא שקטים. פרנקו, אלגריה, העתונים שלהם אמרו, כי לופז הוטרע על-ידי הסוכנים של מוסקבה. בלונדון רומזים העתונים רמזים עדינים, שהאשמים האמיתיים אינם אלא פורשים מן הפלנגה. מפלגת השלטון הפשיסטית: "אך לופז אינו יודע מי מסית אותו. זה גם לא איכפת ביותר. הוא רוצה אוכל."

במקום גדולה, גאווה. ספרד במשפחת האומות האירופיות דומה לעשיר שירד מגדולתו, נשאר גאה בצל גבול ההרים הפירנאיים, צופה בים את עברו המפואר.

הימים הגדולים עברו. ב-100 השנים האחרונות אין ספרד חולמת על כיבוש העולם, עסקים פנימיים מסובכים לפנייה, רוצה לצאת בשחי משקל מחיק המהפכות, מבין התמוטטות משטרים, שפיכות דמים. התופעה האחרונה — קרב בין

גנרליסימו פרנקו

HOY HACE UN AÑO
 brero de 1936 pronunció su discurso en
 Europa, José Antonio Primo de Rivera
 ¡ARRIBA ESPAÑA!
 CESAR

Visado por
 la censura

Arriba España
 Esta es la verdad

תחי ספרד! עתון הפלנגה מימי מלחמת האזרחים. במרכז — תמונתו של
 דה ריברה, גיבור הפשיסטים, שנהרג ע"י הרפובליקאים בתחילת המלחמה
 הגבורה לפאשיסטים. למטה — שני ציורים אנטישמיים, שהועתקו מעתון המפ

חיילים רפובליקאים, במבואות מדרך הנצורה.
 האנשים, הנשק והמדים הם תערוכה בינלאומית.

מטוס איסלקי "מתנדב", שחופל ע"י הרפובליקאים
 מוצג לראוה לעיני המתנדבים הזרים מחו"ל.

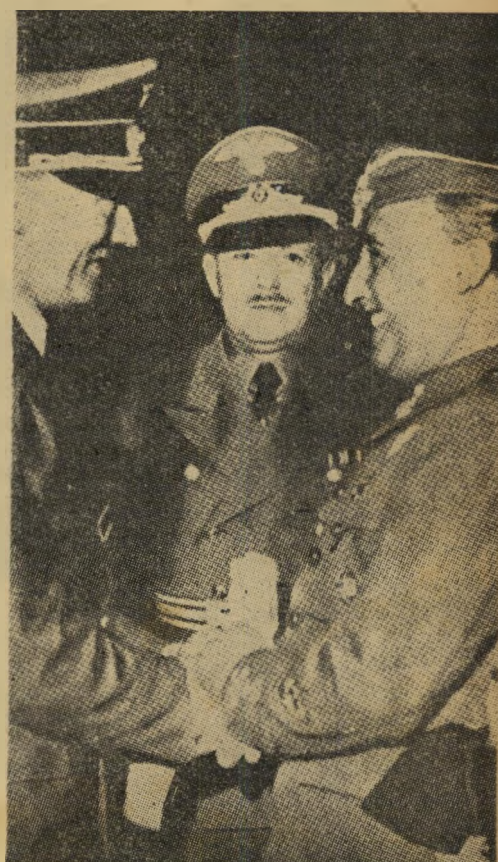
מלחמת-זוועות. צילום תעמולה, ששני הצדדים השתמשו בו כהוכחה למעשי-הזועה של הצד השני.
 אלה הם ילדי מדריך שנטבחו ע"י טייסים נאציים. אולם הנאצים לקחו את הצילום, טענו שאלה ילדי
 אצילים שנטבחו ע"י הרפובליקאים. מלחמת אחים זו היתה אכזרית ביותר, הזכירה את ימי הביניים.

1939 - 1945

מלחמת העולם ופסיחה על שני הסעיפים

השמואל. נשיא ספרד, שהוגלה אחרי נצחון פרנקו, עבר ללונדון. לה פטינוריה, המנהיגה הקומוניסטית למוסקבה.
 הימין. דון חואן, יורש העצר, קיווה כי פרנקו יחזיר אותו, אנשיו כתבו את שמו על קירות מדריד. התאכזב.

בני ברית. עם פרוץ מלחמת העולם —
 שטפרד קדמה לה כבמה לחזרה כללית —
 מיהר פרנקו לבקר את היטלר בברלין,
 כדי להודות על עזרתו המכריעה, שהביאה

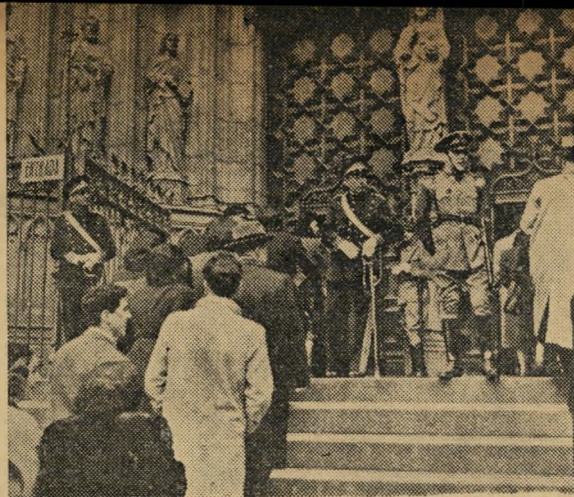
העם מתקומם. פרנקו טוען שהקומוניסטים אירגנו את הכל. אולם גרס למרידה: הרעב. אפילו פקידי הפלגה היו מעורבים. לכן הביא הדיקטטור את חייליו הנאמנים ביותר: המארוקאים.

ידיד כל פנם, שוטרי. כיכר קטלוניה, במרכז העיר ברצלונה. כאן התנהל הקרב הקצר בין חשופים והשוברות, שהסתערו עליהם בצעקות: "תנו לנו אוכל!" עתה הכל שקט. שוטרים חמושים עומדים לרוחב הכר — חלק מן התגבורת, שנשלחה לכאן ע"י פרנקו, להלחם באויב הגדול של משטרו: הרעב. הדיקטטור בטוח: אמריקה לא תתן לו ליפול, היא תשלח כסף.

אסירים רבים נשלחו לבתי הסוהר המלאים. הסיס מה בכל מקום: "אנו רוצים לחם!"
טיפול עדין. הדיקטטור, בן ה-57, אינו חושש, אינו שם לב לכל אלה. בארמונו המפואר הוא רועה כבשים לבנים.
הוא יודע: אין הוא בודד. מלבד המשטרה והצבא, יש כוח גדול הרבה יותר השומר עליו: המעצמות המערביות, המעונינות בקטט בספרד. אפשר לנחש, כיצד יתפתחו הדברים: מלוח אמריקאי דחוף יעזור זמנית לשקיעת המשבר הכלכלי; הדיפלומטים הזרים לא יתנגדו לטיפול "עדין" במנהיגי ההמונים. ייתכן אפילו, שפרנקו מרוצה מההפגנות. זוהי ההוכחה, כי דרושה יד חזקה בספרד.
לדיאגו לופז ול-20 מיליון ספרדים אחרים אין

(המשך מעמוד 7)
הצבא ואת התעשייה המלחמתית של ספרד. צמם עלו לגדולה הנאצים שנמלטו לספרד. את האידיה הזאת הרס, כבדק, המאורעות האחרונים.
"אנו רוצים לחם." מתנגדי פרנקו הרימו גבם. נוספו אליהם היסודות המונרכיסטיים, הר"צים בחידוש המלוכה. האופוזיציה הפעלתית ובעלת המשקל אינה פוליטית.
האויב הגדול והאמיתי של פרנקו הוא: המרשל רעב. המנהיג הזה מארגן את הפועלים, את האי-כרים המנוצלים. דיאגו לופז וחבריו אינם מעוניינים בפוליטיקה. הם רואים: בשנים האחרונות ירדה רמת הכלכלה מהממוצע הקודם, שהיה גם הוא נמוך מאוד. כיום אי אפשר להתפרנס מעבד דה, סבלנות ההמונים פוקעת שוב. ב-12 וב-13 במרץ נעסר בברצלונה בשכונת סנטה-אליס

הדת והכוח. על הכנסיות שומר הצבא מפני המפגינים.

לחם בשוק שחור. רק האמידים יכולים לקנות.

1950 המערב מחפש שותף

תותחים. לפרנקו יש צבא הנאמד במאתיים אלף איש. ציודו דל, אך אנשיו פראיים. תמורת עזרה כספית נרחבת וציוד צבאי כבד, מוכן פרנקו להפוך את מלבו המערב. האמריקאים מקווים להחזיק בארץ ההררית גם כשאיירופה תיפול.

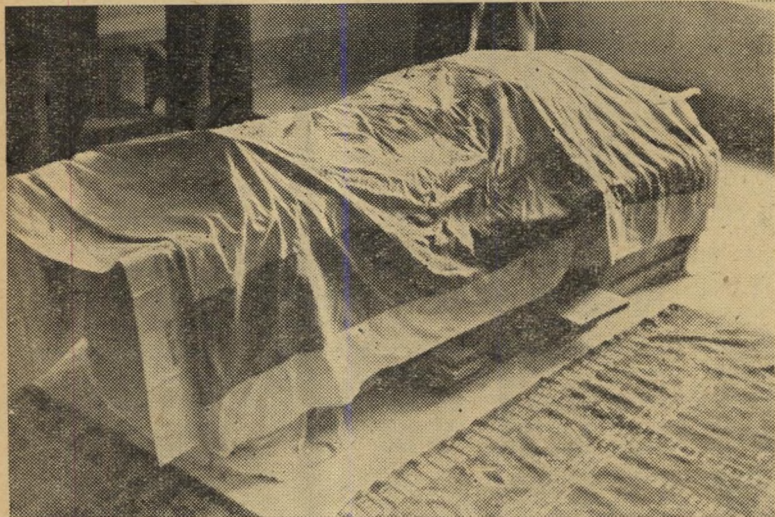
דיפלומטית. כאשר חשבו מעצמות המערב, כי אפשר לשתף פעולה עם רוסיה, מפרנקו. עתה מעונינות הן בעזרתו. בתלבושות מן המאה ה-18 מופיע השגריר בגאשטון לורד בלסטר ומציין מעניינותו לכינוי בנוסף לביתו. בלסטר מציין

האלונקה הביסקוויטים והכבוד

— על אלונקה מלולכת, הנשענת על ארגז ביסקוויטים ריק ומספר לוחות עץ, היתה מונחת, במשך כל יום השבת, גופתו של שר החינוך והתרבות, (משה) דוד רמז (דב"ק).

בפינה אחת דחפו קערת פח מתחת לאלוני קה, כדי שלא תתנונז. סידן או כיסוי אחר, שהיה מספיק לכסות את כל החרפה הזאת, לא נמצא. כנראה, בכל בית החולים הדסה בירושלים.

„כולם שוים אחרי המוות“, אמר אחד העסקנים, שהסתכל בגופה, כשידיו בכיסיו. אולם רבים, שעברו על פני גופתו של השר, אחת הדמויות הבולטות של העליה השנייה, סברו, כי אפשר היה לחלק לו כבוד רב

כבוד אחרון לדוד רמז ז"ל
המצב תוקן

יותר. רק כעבור יום, כשהועברה וגופה למשרד החינוך ולכנסת, בדרך לזכרון יעקב, חוקן המצב, נערכה קבורה, ההולמת את כבוד האיש והמדינה.

הכוכב הפרחים והאקדח

— הועדה האסטרונומית הבינלאומית הודיעה השבוע על זיהויו של כוכב חדש, כוכב מספר 519: „אויסה“, על שמה של **אזויה פירון**, רעייתו של נשיא ארגנטינה המועמדת לסגנית הנשיא בבחירות הקרובות, שניאותה לכבד בשמה את הכוכב שנתגלה בשנת 1948, אך היה עד השבוע, חסר שם.

— אגודת מגדלי הפרחים בארצות הברית החליטה, שכוכבת הקולנוע, שחיינית ויהודית, **אסתר ויליאמס**, (אם לשניים) „מגלמת כל הטיפוסים לאם אמריקאית צעירה“, שלחה זר ענק של שושנים, הכתירה אותה „מלכת יום האמהות — 1951“.

— אחר שתחנות השידור ועיתונות העולם הביאו את הידיעה על **ד"ר מוחמד מוס-דק**, ראש ממלכת אירן חסיד האמת הנפס, המרבה להתעלף, כשהשעה נראית כשרה, כי החליט לשאת אקדח, להסתער בבניין המגלים, טרם עיתונאי אמריקאי בטהרן, בדק את גילו של מוסדק: 76; אך כששאל את ראש הממשלה אישית, הכחיש, קבע כי גילו 69. הסיבה: בני 70 חייבים להתפטר מכהון נחם במגלים. *

— כאשר **עבדללה**, מלך הירדן, עמד להמריא לתורכיה (סיבת הנסיעה הרשמית: חופשה של שבוע ימים; הבלתי-רשמית: גישושים לקראת חתימת ברית צבאית) התעכב לשעה קלה, סקר גורד חיליים, אנשי הלגיון, לרגל „יום המרד הערבי“, המוחג לזכר היום בו קרא חוסיין, אבי עבדללה, למרד נגד המשעבד התורכי.

המליונים, המוסיקה והמטוס

— כאשר שר האספקה והקצוב, שהפך שר תחבורה, **דב „הצנע“ יוסף**, שב ממסעו תיו בארצות הברית, היה מלא סיפורי עידוד כרימון. אחד מהם: **רסל סמית**, סגן נשיא הבנק אופ אמריקה, שהלחן לישראל כמה מליונים ודולרים, סיפר לדב יוסף, כי הוא ישן בשקט, על אף החוב שישראל חבה לבנק שלו. עתונאים סקרניים לא יכלו לגלות, אם לשם כך הוא משמש בגוללות שינה, תוצרת אסיה, המיוצאת לארצות הברית.

— שעה **שאנא הא**, חותנה בן ה-75 — אילו היה חוק זה חל על כנסת ישראל, היה הנפגע היחיד: שר הדתות, הרב יהודה לייב מיטון, בן ה-76. אסיה (**). המיוצאת לארצות הברית. בית חרושת ישראלי למוצרי רפואה המייצא לארצות הברית.

מאז שלטונו של הצאר הרוסי, היתה תרומתם היחידה של ספורטאי ברית המועצות למשחקים האולימפיים קטנה וצנועה: משלוח משקיפים בעלי פרופזיור, שכל עבדו דתם הספורטבית התבטאה בכתיבת רשמים, שהשתרעו על ספרים שלמים, דנו בדרך משך חקם ושיטותיהם של ספורטאי המערב. לפני שבועות מספר, לאחר עבודת-כתיבה ומחקר, שנמשכה כשלושים שנה, החליטו כנראה הרוסים, שהם למדו והתחקו מספיק על השיטות הספורטביות המערביות. הם מתחו את שרירי ספורטאיהם, הודיעו טברית המועצות תשלח קבוצה מלאה למשחקים האולימפיים של שנת 1952. היתה זו הפעם הראשונה, שרוסיה הקומוניסטית שיגרה כב רק למנהל הועד האולימפי בלוזאן, אשר בשווייץ, בו נאמר: „יש לנו הכבוד להודיעכם, שהוקם ועד אולימפי סובייטי, המכיר בחוקה

האולימפית הבינלאומית, ומבקש להצטרף לגוף האולימפי, להיות מיוצג בקונגרס בוינה. אנו תקווה, כי בקשתנו תתקבל בחיוב בשיבת המליאה של הועד האולימפי הבינלאומי.“ מזכיר הועד האולימפי הרוסי — א. סובילב — התום על המסמך ההיסטורי, שהפך את הקצרה על פיה, מכיון שעד הרגע האחרון היה קיים חשש, שהארצות המשתייכות לגוש המזרחי תחרמנה את הקונגרס ולא תשתתפנה באולימפיאדה הקרובה.

המפנה זכה אף לכותרת גדולה בשבועון הספורט הרוסי סובייטסקי ספורט. והערוך הודרו לפרסם את שמות חברי הועד האולימפי בברית-המועצות. מעניין שהרוסים הכניסו לועד גם ספורטאים נודעים כאלוף הריצה למרחקים ארוכים — וואנין, וכן את אלופת הגלישה הסובייטית — מריה איזאקובה. דבר זה אינו נהוג בארצות המערב.

שופט וחוקים מאכא סטאלין. נראה שהניסה האולימפית של הרוסים לאולימפיאדה הקרובה בהלסינקי (1952) תגרור אחריה גם מספר קשיים. בדרך כלל מביאות תחרויות בינלאומיות לחיכוכים, אך הרוסים הצטיינו בשטח זה במיוחד. בעת שנבחרת ארצות הברית בהרמת משקלות הכריעה את הנבחרת הסובייטית בשנת 1946. המציאו מיד הרוסים שיטת חישוב חדשה, שלפיה הוכיחו שיד מרימי המשקלות הרוסיים היתה על העליונה.

הם אף הרחיקו לכת וחזרו למוסקבה, כשבידם העתק מדויק של הגביע, כדי להראות שנצ' חונם ממשי. בקיץ החולף איימו לנטוש את המסלול והשדה של תחרויות האתלטיקה הקלה על אליפות אירופה, לאחר שנתגלו חלוקיידעות ביחס למנצח במירוץ השליחים. הסיוור האחרון של קבוצה רוסיית בסין-האדור מה הביא נצחונות מכריעים לכדורסלני ברית המועצות. 21 נצחונות הושגו הודות לשופט רוסי, שהנהיג חוקים חדשים, הנהוגים אך ורק בגבולות ברית המועצות.

אולם החלטת הרוסים על ההשתתפות במשך חקם האולימפיים הקרובים לא היתה בלתי צפויה. כבר לפני שנתיים הוציאה הועדה המרכזית של המפלגה הקומוניסטית ברוסיה (יוסף סטלין — מזכיר ומדריך) פקודת אזהרה לאתלטים הסובייטיים. לשון הפקודה היתה קצרה: נצחו בתחרויות ואולימפיות בינלאור מיות ברוב ענפי הספורט. האתלטים הבינו את הרמז, החלו לנצח.

ההחלטה של הרוסים להשתתף באולימפיאדה נתמכה יפה הועד האולימפי הבינלאומי, כאשר בהצבעה לקבלתם הצביעו 31 נציגים בעדם לעומת חוסר קול נגדי בצירוף שלושה נמנעים. מעניין שצנצי ארצות-הברית תמכו בהתלהבות רבה בקבלת הרוסים, ונראה שהם יתחילו בפעילות ספורטבית בינלאומית רבה.

כדורגל

חיור נאה. בעיטה חלשה

ההגנה הנודעת של א.ג.פ. בראשותו של השוער הנרי פרום והמגן השמאלי הבינלי-אומי — פיר קונדסן — נבוכה בפעם הראשונה והיחידה לחלוצים הישראליים. הקהל שנאסף מסביב לאיבטדיון המכביה התל-אביבי התאכזב ברובו משתי הקבוצות.

מחלה ישראלית בדניה. הדנים הבי-לונדים שיחקו את משחקם הטוב ביותר על אדמת ישראל עד עתה. הם לחמו ותקפו, כדי לא לצאת בהפסד, ולהשוות את התוצאות, אך שעריו של יהושע גלור נשאר ללא מענה. יחס ההתערבויות לפני המשחק, הנחוישים והנבואות ייחסו יתרון של שני שערים לטובת מכבי תל-אביב.

אולם בשלבים שונים של המשחק נדמה הית שהגלגל יתהפך. „אם זוהי קבוצת כדור-רגל אירופית, אני צנצנת“ — הכריז אחד מששת האלפים, שהקיפו את המגרש. ההר-גשה היתה שהדנים באו לישראל, כדי ללמוד מהקבוצות המקומיות, אך אין ספק שהם יודעים יפה להתנהג על המגרש, לחייך לעבר הקהל. גם הכושר הגופני שלהם עולה על זה הנהוג בארץ, אך אין זה מספיק, כדי להתרומם מעל הדרגה של קבוצות הליגה הראשונה בארץ.

כאשר עמדו החלוצים מא.ג.פ. לפני שער מכבי, ולא ידעו איך להכניס את הכדור לרשת, נשמעה הדעה, שהם באו מדניה לישראל ותלו במחלה-הכרונית: חוסר ידיעה לבעוט בחוקה לשער ולכבשו.

תמונה הפוכה. אצל המכבים נראתה תמונה הפוכה מזו שהיתה בזמן האחרון. עד עתה היו המכבים נודעים בהתקפה חזקה ובר-הגנה רופפת, בעוד שהמשחק נגד הדנים הע-מיד את הענין בצורה הפוכה. ההגנה היתה איתנה, ושורת החלוצים הסרת אינים. הוכה הזדמנויות לא נוצלו לגמרי. זהו שגרם לחוסר יחס רציני כלפי הדנים.

סקוטים עליך. ישראל!

כאשר פסה ההתעניינות באורחים, השור-הים בארץ, החלה תשומת הלב פונה לעבר אחר, גם הוא בצפון אירופה — סקוטלנד. הענין והמתח לקראת משחקיה של הקבוצה הסקוטית הנודעת — דאנדי — התרוממו עוד יותר, כאשר נודע שהמשחק הראשון של ה-סקוטים (30 מאי 1951) יתוור את איצטדיון הדשא הנהדר אשר ברמת-גן.

מחלה אנגלית. לעומת מחלתם של ה-נים, נחזו הסקוטים במחלה טיפוסית לאיים הבריטיים: מהירות מסחררת, פצצות לעבר השער מכל מצב. אם יעלה החום במחלת הסקוטים, יהיה הקהל, שיבוא לאיצטדיון הרמת-גן החדש, עד למשהו נדיר. חבל רק שנארגני התחרויות הורידו את המתח במ-כירת כרטיסים במחירים מופרזים, הנוצצים את הספורט מתחום ההשגה של המוני נוער. „זהו שוק שחור!“ אמר נער, שוליה של מסגר. האלפים, שקנו את הכרטיסים, הסכימו עם דעה זו.

סיוף

תעמולה בצנע

נעים לשבת בקולנוע ולראות את ארול פלין נאבק בדורקרב עם יריבו הרשע. ההבדל בין הקרבות, שנערכו במאה ה-18, והקרבות שנת-קיימו בבית-צבי היה אחד: בקולנוע יודעים אנו, שגבור הסרט ינצח, בעוד שבמרת-גן קשה היה לדעת, מי יזכה בפרסים. נדמה שספורט הסיוף, התופס מקום נכבד באולימ-פידה, חלף מישראל ונשאר נחלת כמה זקנים המתאמנים פעם בשבוע.

תחרויות הסיוף לנוער לפרס על שם צבי (צבי קליר, שנפל בקרב על אישוד) ריכזו 15 נערים, שבאו מקומות שונים: 12 — חיפה, 3 — תל אביב, אחד מרמת-גן. תחרויות המוקדמות הפגישו את הנערים, חבושי מסכות ההגנה מפני זקורה בפנים, בשלושה בתים. לאחר קרבות עקשניים (32 במספר) עלו לשלב הגמר: משהלם פרידלנד, ר.קצני שטיין, ע. קצנשטיין (אחיס-סייפנים) ובלוך, כבר בקרבות המוקדמים נתגלתה יכולתו של יצחק משהלם. הוא זכה בפרס, לאחר שנאבק בגמר עם פרידלנד (3:5) שנפצע ביד ימינו. הפצוץ זכה במקום השני, בעוד שה-אחים קצנשטיין הוכרחו להסתפק במקומות השלישי והרביעי. התל-אביבי הגיע חששי-קיימת התאחדות ארצית לסיוף, אך חסרים ספורטאים המוכנים לחזור לימים-הטובים של הדור-קרב. מאיימים נמצאים בשפע. רק קצת תעמולה היתה מסתתרת את הספורט הדורש דם, אומץ וטכניקה.

פנה אל
סוכן נסיעות
במסר
צאתך לדרך!
אינך משלם שום
תשלום נוסף
הנך מקבל את כל הידיעות
הדרושות
הזמנת מקומות במטוסי
סאס ובבית מלון יסודרו
עבורך על ידו

לי-65 ערים
בי-3 ארצות
בי-5 יבשות

SAS
FLY
SAS
SCANDINAVIAN
AIRLINES SYSTEM

למדו
אנגלית
בבית הספר „קדימה“
רח' בן-יהודה 74 ת"א

נפתחים קורסים חדשים
למתחילים ולמתקדמים

הרשמה: ביום א' 27.5, ב' — 28.5
משעה 9 עד 12 בצהריים, 4—8 בערב.

פסנתרים
קניה — מכירה — תקונים
מונחים
א. וסטרמן, ת"א, רחוב רש"י 9

דרוש נער שליח בעל אופניים

לפנות:
דפוס ישראל בע"מ
ע"י גשר רידינג, תל אביב

ביום 10.6.51 (חג השבועות) תערך בגבעת-עמל (שייך מואניס)

תלאה על אופנועים נסיעה לא מהירה ברכים משוכשות

מטרת התלאה לבחון את טיב הנסיעה, לא את המהירות. ינצח המשתתף, שיעבור את המסלול במינימום שגיאות.

רשאי להשתתף כל אופנוע בעל 2 כ"ס ומעלה. כל משתתף ישלם לקופת המיבצע 1 ל"י לכסוי ההוצאות.

ההרשמה חלה. אפשר להרשם בכל שעות היום אצל יהודה ענן, רח' בוגרשוב 47, ת"א, או בכל יום ר', בשעה 21.00, בקפה פסג' ע"י קולנוע תמר.

משתתפים מחוץ לתל-אביב יפנו באופן דחוף בכתב אל הכתובת הנ"ל. כל המשתתף פים מתבקשים להרשם בהקדם, כדי להקל על עבודת ועדת-הביצוע.

חישוב התוצאות:

עם כל הורדת רגל מדושות האופנוע, נגיעה בדרך — יצוינו 3 נקודות לרעת הרוכב. הורדה של שתי הרגלים מהדושות לדרך — הפסד של 5 נקודות. עצירה או יציאה ממסלול הקטע — יצוינו כהפסד של 8 נקודות.

של ריכוז הידוע, הביע את צערו על החלטת גירושיה של ריטה מכנו, עלי האן. נודרו עורך הדין של ריטה, הגיש תביעה על כך שלוש מיליון דולר, עבור הוצאות קיום, גידול וחיונו של יאסמין האן, בתם של ריטה ועלי.

— כמנהג המדינה היה אף פיו של מזכיר הממשלה (ונציג המנגנון), **זאב שרף**, מלא מספרים גדולים, מבשרי טובות: תוך עשר שנים תגדל אוכלוסיית המדינה לשלושה מיליון, שיתיו באלף יישובים, ושלא ירבו בהיתרי יציאה בשום מחיר, בגלל רוב השפע שישורו בארץ. אולם עיתונאי ירושלים, לפי גיהם פרש חזון מספרי זה, לא נרתעו, תבעו את כתב-היד של דבריו, הניחו אותו למש- מרת, לשם בדיקה, עד שנת 1961.

— בלא שקיבל רשות לכך, נודרו צלם עתונות אחד בבירמינגהאם שבאנגליה, חתף את תמונתו של המנצח **ליאופולד סטו- קובסקי**, חם המוז וועיין המצלמות, שהגיש מיד אולטימטום: "השמינו את הסרט, או שלא אערוך קונצרט". הצלם נכנע, המתין בסבלנות, התנקם במאיסטרו, כשצילמו בשר גיה (ובמפתיע) אחר סיום הקונצרט.

— שר החוץ הבריטי שטום-העין, **הר- ברט מוריסון**, גילה ברבים את תרופתו ללחץ נפשי: "אין דבר, המעודד אותי יותר מאשר מוסיקה טובה של הלחיות מתים". תושבי אנגליה נדהמו, כאשר לאחר גילוי זה החל הביבליסטי (שירות השידור הבריטי) מרבה בנגינתם של מארשיאבל.

— אחר **שדוגלס מק-ארתור** החזיר השבוע את מטוסו הפרטי, בטאן, לשלטונות ארצות הברית, למרות היותו זכאי לתובלה אווירית, כנגדל בעל חמשה כוכבים, בכל עת שידרוש זאת, גילה משרד פרסומת אחד, כי עירנותו הגופנית של הנגדל בן ה-71 היא תוצאה של שתיית התה הרבה שלו. מלון וולדורף-אסטוריה, בו הוא מתאכסן (במחיר 40 לירות ליום) הודיע, כלאחר יד, כי התקיו מרכיזית טלפונים מיוחדת לריכוז 4000 קרי-

דוד רמז ז"ל ע"י ארונה פאשר לחלק כבוד רב יותר

אות הטלפון היומיומיות, המתקבלות עבור הנגדל המודח.

הקילוגרמים, הניתוח והמחזה

— **טריגוזה לי**, מזכיר אר"ם השוקל כ-150 ק"ג, גילה כיצד היה משיג מקום תחתון (במיטות דירקומיתיות) בקרון שינה לפני היות מזכיר אר"ם וזוכה, בתור שכזה, לקרון מיוחד: לתבריו לקרון היה מספר על האסון המחריד שאירע לו, בנסיעתו האחרונה, כשנפל בכל כובד משקלו (150 ק"ג הג'ל) ממיטתו העליונה, ומעך את שכנו, שבמיטת התחתונה. אחר סיפור אימים זה היה מוצא, בדרך קבע, את המיטה העליונה תפוסה, התחתונה — פנויה.

— אחר שהמהגרים היוגוסלביים בטריאסט הביעו את דעתם, כי נערכה התנקשות בחיי המרשל **יוסף (ברזו) טיטו**, בה נפצע בשור קו בשני קלעים, ושחופתה בנייתו כלית מדומה, הוכחש הדבר עלידי ממשלת יוגוס- לביה שנפוצה, משום מה, באותו יום, פרסמה הוראות חדשות לעיתונות היוגוסלבית: לכ- תוב את האמת, לא לנהוג כדרך העיתונות הסובייטית, שאינה מפרסמת דבר בלי הוראות מהקמלין.

— ח"כ **ערי זיבטינסקי** החליט לבוא לעזרתו של **לייבלה** (נטורי קרתא) **ווייס- פיש**, העומד לדין באשמת יציאה מן הארץ. גימק זיבטינסקי: "לדעתי הוא לא עבר על שום חוק עלידי כניסתו לעיר העתיקה, זהו שטח ישראלי".

— **נתן** (קרא לי סימקה) **שחם** זכה לפרסום מחודש: השבוע החליט התיאטרון הרומי אליאנורה דוזה להציג, באיטלקית, כמובן, את מחזהו הראשון, והמשוכח יותר של שחם: הם יגיעו מחר.

(המשך במדינה בעמוד 6)
לחלוק רכושו: כסף, סוס, חמור, טבעות. הם באו לחדרו, כל אחד ירה בו כמה פעמים, הוא עצמו — רק הסתכל.
בפעם שניה אמר, כי אף הוא ירה במנות. בפעם שלישית, כי שיתף פעולה עם הרוצח חים. סך הכל של העדויות היה מבולבל לגמרי, נמצאו בו פרטים סותרים. כשבא בית המשפט לנתח את הנסיבות, ידע אב בית הדין לקבוע, כי החוקרים לא הבינו, כפי הנראה, את הדיאלקט הבידואי של עבדללה, שהוא יליד באר שבע.

"מימי כיבוש יפו", עדויותיו היו פר- שה מתוך אלף לילה ולילה. עבדללה סיפר, כי יצא לחפש בסביבה כבשה לסעודה בשביל אורחים, שעמדו לבוא אל אלקיים למחרת. בדרך פגש את אשתו, שאמרה לו: "רצחי את אלקיים". אחר כך סיפר, כי יצא לחפש אורו. אחר כך חזר וסיפר על אדם אחד מחבר רון, שביקר אצל המנות, לתכן תכניתו ל- מסחר בסחורות, ש"האיש" הבטיח להכריח מחברון. פה ושם סיפר על אופיום וחשיש, שנשארו "עוד מימי כיבוש יפו". אולם במר- כז דבריו ועדויותיו עמדו — שלוש הודאות במעשה — עליהן ביקשה התביעה להסתפק. לאחר שכבר החל המשפט, נתמנה כסניגור לנאשם מטעם המדינה, מר חיים קאזיס. בא קאזיס, פתח בטענות: ההודאות וההודעות של שולחו היו דברי הבל. הנאשם היה נתון בלחץ החקירות, בפסיכוזה של פחד. תוך כדי שמיעת עדויות (13 בסך הכל) מטעם התביעה, נתחסלה בינתיים אחת ההודאות של הנאשם. כיצד? המעשה אירע בכלל באר שבע עם אדם בשם גריגורי סנטן.

ערי יונוי כהנא באר שבע, מיהו גריגורי סנטן? ערי יונוי שסיפר, כי בהי- תו עצמו עצור בכלא, התיידד עם הנאשם עבדללה, שסיפר לו את כל האמת. סנטן הובא לבית המשפט, סיפר, כי היה כלוא בעבר הירדן מאחר שחשדו בו, כי הוא מרגל לטור בת ישראל. לילה אחד ברח, עבר את הגבול, אך נתפס על ידי משמר ישראלי, נכלא באבד- גוש, לבסוף נשלח לבית הכלא בבאר שבע. הוא עצמו, גריגורי סנטן, השתחרר אחר כך, יצא מבית הכלא, לדבריו לא היה זה פרס בשביל ההלשנה, אלא בגלל שביתת רעב שהכריזו.

בית המשפט לא קיבל, בסופו של דבר, את העדות הזאת. מנהל בית הכלא, שהוזמן לבית המשפט, קבע בפירושו, שהעד סנטן והנאשם עבדללה מעולם לא ישבו יחד בתא. **לא ע"י הנאשם להוכיח את פשעיו**, העדויות המבולבלות של הנאשם, לשונו הבלתי מובנת לא יכלו לשמש בסיס יחיד לתביעה, סבור היה בית המשפט. על התביעה היתה חובה להוכיח את הפשע. היא נכשלה בכך. אף על פי שבית המשפט היה סבור ("יש לנו חשד גדול"), שעבדללה סלים עב- דלה רצח את אלקיים, לא נשארה ברירה: נתנו לו ליהנות מן הספק, לצאת זכאי. לפסק דינו המנומק שלו: "התביעה לא הוכיחה מעשיו של הנאשם".

אחד של הגוף, רק אחד בצד השני. מכאן שאחד הקלעים נשאר בגופו. אפשר היה להשוות את הקלע עם הקנה, לזהות אם אמנם נורה מרובהו של הנאשם (הוא החזיקו בר- שיון). אולם הדבר לא נעשה, הגופה של המנוח לא נותחה.

בית עוזב בבית אש, למחרת אותו יום עמד דוד פאליק, חייל נמוך קומה, שמנ- מן, שגדל ביערות אוקראינה (לשם ברח

פס יכול לדון אדם בעד רצח (העוגש — מות). כדי להרשיע אדם, צריך בית המשפט להגיע למסקנות, שהן מעל כל ספק, אמר כב' השופט קיסטר.
עקבות הצמיגים של המכונית בשדה לא צולמו. הוגשו בתרשימי עפרון על ידי מהג- דס, ששירטטן במשרדו, על סמך שרטוט, שעשה במקום על נייר אחר. העד, שבא לה- עיד על זהות הצמיגים, הודה אחר כך בבית

פאליק לפני פסה"ד (מדליק סיגריה) הילדה — כבת חמש

המשפט, כי בעצם אינו מומחה לזיהוי צמי- גים. לא הובאה כל עדות מדעית ביחס לסוג המכונית, המכונה "קומנד קאר". אחר כך נס- חבר, כי בערבה נוהגים הנהגים לנסוע בתלם המכוניות האחרות.

לא הובאו עדויות ביחס לסוגי הדם של הנרצח וזה (שחשדו תחילה כי הוא דב) שעל בגדי הנאשם.

"אין לבנו שלם", עדותו של המומחה לעניני נשק לא הודהה עם זו של נשק הצבא. המשיך אב בית הדין בנימוקיו. העובי- דה, שהובאה על ידי התביעה, שהנאשם הח- זיק את רובהו במטה אינה אומרת ולא כלום, מאחר שנסתבר לבית המשפט, שכל החי- לים עושים כך.

לא הובאה עדות, כי הנאשם הוא שחטף את הנערה.

אזירה מסוימת שררה במחנה נגד הנאשם. הקצין האחראי שחקר לא ניסה, משום כך, לחקור בכוחים אחרים.

המסקנה היחידה, שבית המשפט, יכול היה להגיע אליה מתוך החומר שהוגש, היא כי החטיפה בוצעה באותה מכונית. אך הלאה מזה לא הגיעה אף אחת מהעדויות. נוכח כל אלה: "אין לבנו שלם, כדי להר- שיץ את הנאשם".

החוק ומחוקו נראים לפעמים כפרדוקס. אך יצא דוד פאליק מתחום הסכנה של איבוד החיים (זוכה מאשמת רצח), קם עו"ד מרגלית, וכאילו במשפט על מטבח משותף אמר: "ועתה הריני מבקש מבית המשפט לתת צו, כדי לשחרר את פאליק ממעצרו".

באולם נראו קציני משטרה גבוהים ממחל- קת החקירות. בעוזם את האולם, אמר קצין אחד לרעה: "כה, לחקור צריך לדעת". השיב לו השני בחיוך: "וכי מה חשבת? כאן בית משפט של צדק, צריך הוכחות, כאן לא טוביאנסקי".

הארץ

חזרה למקומה

נאבדה... סיכת זהב בצורת מכשפה על מטאטא (הארץ).

ד. תל-אביב

זריזות

העגלה בעלת הראש הכפול, שנולדה בתחילת השבוע, במשק מצובה, נשחטה שעה קלה לפני מותה (הארץ).

רותי גיל-תל-אביב

כשם לפריו

כן מחכים היום (לאניה) "סאדיגלר" עם 600 טונה חול (הארץ).

נבואות מתושב

ב-1498 ציינת את קוריאה כנקודה המס- כרת ביותר לשלום העולם (לידליהארט) ("דיעות אחרונות").

ירוחם פרידמן, ת"א

המתים מדברים

מספר פצועים והרוגים סוריים נפלו לידינו ונחקרים כעת (הודעות לשכת העתונות המ- שלתית).

ישראל יערי, ת"א

פאליק: אחרי פסה"ד (מנושק ע"י קרובת משפחה) פטמה היתה בת שתיים עשרה

גים, השו אותם לאלה של המכונית. כתוצאה הואשם דוד פאליק בפשע. **העקבות שלא צולמו**, אולם משבא בית הדין לזכות את הנאשם דוד פאליק מן הפשע המשולש (חטיפה, אונס, רצח) היה זה שוב — חוסר הוכחות, שבלעדן אין בית מש-

הבדש ב"רדיופוס" הנער ב"החטא ועונשו" הנער ב"קידוש השם" הבן ב"מרד המתים" רב ותזמיר: פרידלנדה, ניניו

רינסקי, מילא תפקידים ב-23 מחזות. עתה הגיע תורו לבמה מחזות, לחלק תפקידים לאחרים.

הוא חפץ להעלות מחזות, שיביעו בעיקר, את בעית הנוער העזוב בארץ, שאת גורלו חזה בפרעות של שנת ה'29. אז נאלץ לברוח עם הוריו ומשפחתו מנהו שלום, שלידי יפו. נודמן לו לראות בסבל חבריו, ילדי רחובו, שהיו מושלכים, גרו בחורים נדחים בקצוות הכרך. כשגדל, אספו הוא וחברתו לעבודה, חנה בן ארי, ה"יקית הכושית", חומר עובי דתי ופרוטוקולים, שיקלו עליהם את הבנת בעיות הנוער העזוב, עתה הוא מחכה למחזה מקורי על נושא זה.

"ומה עוד אספר?" שואל ניניו בחיור. "באמת שעל הבמה קול יותר. שם יש כפי דברים מוכנים — דברי המחבר".

"נניח לאגדת הנהר לדבר בעדך" — אמר לבמאי הצעיר את השחקנים, שנכנסו במקום. הבמאי הצעיר בחר במחזהו של הדרמטורג הצעיר קוונה, מפני שבמחזהו מצא דבר הא-הוב עליו במיוחד.

הדרמטורג קוונה הוא בעל סגנון דומה לזה של לורקה, המשורר הספרדי הגדול, שנהרג בידי אנשי פרנקו.

במחזה משתתפות משפחה ספרדית ודמות אשה סמלית — המוות. המאורעות הדרמטיים חושפים מאבקי נפש עמוקים, סודות חיים, פשטות חיים בשפה לירית עדינה.

פיוט השפה הרגש מצוין את המחזה, לכן בחר ניניו במחזה, מכיוון שהמחזה ובימים יצירות פיוטיות מהנים אותו ביותר.

הצגת הבכורה של אגדת הנהר מהווה חמ"ד רור דרך לתיאטרון העברי. ניניו, שולמן, בוכמן היו שלשה הצעירים בהימנה, שחופשו לעצמם דרך בעולם הבמה.

בוכמן מצא את דרכו בהימנה, קיבל עליו תפקידים חשובים (פואנסה אובחונה, מותו של סוכן, נישואי פייגרה). שולמן עבר לתיאטרון הקאמרי. ניניו נשאר בהימנה. הגיע ביזמה עצמית לבמאות.

ת'אטרון

30 יום בפרס, מצא ניניו פנאי, אחרי שמיעת קורס למשחק מפני זיבה ובארו, אחרי ביי קורים תכופים בהצגות תיאטרון, שמספרן הגיע ל-40, להמחזיו פואנסה של פול גירלדי, המשורר הצרפתי. ההזדמנות נתנה לבמאים בלתי מקצועיים עיי חזרת האמנות הדתי מסית.

בפרס לא התקשה ניניו בשפה הצרפתית, אותה למד בבית הספר אליאנס, שאליו נכנס מיד עם עלותו ארצה, בגיל 7, מאלכסנדריה שבמצרים. בבית הספר למד גם אנגלית, ערבית, עברית. ספרדית למד בבית. בית הספר גם הצעיד את הבמאי הצעיר בצעדיו הורמייטיים הראשונים: ויזתא במחזה פורסי: מגילת אסתר, מעות של חנוכה מאת שלום עליכם. לעזרת הנערים — להנחלתם הופיעו השחקן אבאליה מהמסאטא, שהורה משחק: דוידוף, במאי התא"י (תיאטרון ארץ ישראל), שאיפר וצייר תפאורות. כך קרה, שהנער הספרדי השחרחר נכנס כבר בצעירותו לא וירת הגלות השלוש-עלכמית, שדוקה מצאה חן בעיניו, הכירה יפה, יכול היה אח"כ לבצע תפקידים בעלי כינור, טוביה החולב, קידוש השם — מחזות גלותיים אשכנזיים מובהקים.

ברבות השנים, כשלמד על בורין את הש" פות הלועזיות, החל מתעניין בספרות העולמית, יכול היה לגשת כמודע, למלא תפקיד פוק בחלוט ליל ק"ץ; למד גם לאהוב את השירה הצרפתית, את הספרות הדרמטית הצרפתית והספרדית.

היקית הבושת. משעה שאמר ביא-ליק, באחת ממסיבות עונג שבת, באהל שט, לנער, שזמר במקלה, לאחר שבתן היטב את פניו: "עליך לעסוק בבמה ובמשחק", עברו שנים רבות. הנער ביקר בסטודיה של פרידלנדה, שהיה והינו מורו ורבו, ביקר בסי-טודיה של הבימה, למד אצל ברטנוב וצימי

שהוצג — מכיוון, שהבימה לא החליטה עדיין לתמוך בבמאי הצעיר ובמחזהו. אמרו אנשי הבימה: "אם נתמך בזה, יבקש למחרת כל איש לביים מחזה. לאן נגיע?!" הם צדקו בטענתם. ראשית על הבמאי הצעיר לקפוק לנהר — במים יודע: אם יודע הוא לשחות, יצוף, ולא — יטבע. כך נוצר המחזה אגדת הנהר מאת קוונה (המחבר הספרדי, הנמצא בגלות בבואנוס איירס, בגלל יחסיו הרעים עם פרנקו), כי ניניו לא טבע.

הוא לא אכזב את השחקנים המתנדבים, שהיו מוכנים להקדיש מזמנם הפנוי, תוך סיכון שהמחזה לא יתקבל. הוא לא אכזב את המתרגמת חנה בן-ארי ואת אבי-נועם גרוסמן, שערך את התרגום. והודות לשיתוף פעולה עם אריה נבון, צייר התפאורות, אפשר היה להקים תפאורות, לאחר שהמחזה היה מוכן לפרטי פרטי.

מביתו של ברק, עברו החזרות אל במת חוג הבימה. קורי עשה סקיצות של התפאורות. הפועלים, שהגישו את מלוא העזרה, החלוצית הכינו את התפאורות מחלקים עתיים, קים, ישיגים, מאובקים, שהוצאו מבית הקברות לתפאורות. הבמאי גלגר (מותו של סוכן), שראה את אחת החזרות, היה מלא התפעלות, לא האמין, כי בחר צעיר בימה מחזה זה. ברטנוב אמר: "זהו נס!" חוגי אנשי התרבות אומרים: "זהו חלוציות!"

ויוזתא בגלות. אל הנסים הגיע ניניו אחרי עבודה קשה ומאומצת. בגמנסיה הרצ"ל במה 16 מחזות בני שעה-שעה וחצי. ניסה, כמו כן, לבמה שירה. היתה זו הפרימה מחנה מאת שניאור. הנסיון עלה יפה. ניניו נוכח, שאפשר להמחזיו יצירות פיוטיות, ששפתן מקצבת, נאה, עשירה, בלא שיהיה צורך לדקלמן בצליל פתיטי נוקשה. זו לא היתה הפעם היחידה, שניסה המחזיו על הבמה יצירה פיוטית. כשערך ביקור של

את כוחה של אמנות המשחק הכיר אברהם ניניו, בן ה-30, בדרך מוזעזת ביותר. זה קרה בבית-החולים הידוע, שם הופיע ניניו עם אנשי המחזית לשעשע את פצועי המלחמה. אחרי ההופעה ראה בפניה שתי מיטות, עליהן שכבו שני פצועים. אחד קטוע יד שמאל, השני קטוע יד ימין. כדי להביע את התפעלותם, מחאו שני הגזמים כף: שמאל של אחד, ימין של השני. מראה זה נתן בניניו כוח להופיע יום יום 5 עד 6 הופעות, בלא ליעף, בלא להכנס לשיגרה. "אז הבינו, כי האמנות היא מעשה קודש, כי יכולה היא לעודד את הסובלים", הוא מסיים את התיאור בהתרגשות, מניח על השולחן את כף ידו, שאצבעותיה שחומות ניקוטין, כדי להדגיש את הדברים.

אצבעותיו שחומות ניקוטין, כי בימים האחרונים הוא מרבה לעשן ונתון בהתרגשות מתמדת. "תאר לעצמך", הוא שח, "יש צרות. החשמלאי שם חתיכת צלופן צבעונית על הורקור. שואלים אותו: זה בסדר? הוא אומר שכן. מאירים. מתברר שצבע התפאורה אינו הצבע הנכון. צובעים את התפאורה מחדש. למחרת הוא שם את החתיכה הצבעונית הנכונה — שוב אין צבע התפאורה בסדר. צריכים לצבוע מחדש. יש צרות!"

מחנה במחזרת. אכן, יש צרות, כשמחליטים לביים מחזה במחזרת. צרת התפאורות, התשלומים, הצלופן היא למעשה ברכה: פירוש הדבר, שכבר מתכוונים לבצע את המחזה ממש. פירוש הדבר, שוערת הרפר' הסכימה להצגה ולבימוי; שכמה עשרות שח"אמה התנדבו, הקדישו את זמנם הפנוי, את לילות ימי השישי, השבתות לשחקן הצעיר, שהעז לחשוב על בימוי מחזה בהימנה. הרגילה בבמאים קשישים ומנוסים — תוצרת חוץ בעיקר, וכך נולד המחזה: החזרות החלו בבית פרטי. התרגום נעשה ללא בחון

פרסי לפותר תשבץ 68

- אברהם כהן, קבוצת סעד, דארנע, נגב, נח"ל.
- משה שטרית, רח' נצרת, בית עובד, טבריה.
- רנה שקי, וולפון 24, תל-אביב.

פרסי תשבץ ענק 67

- שרה ממלובסקי, משק דפנה — מייסה לאילת.
- אריגונה ליפבסקי, רמת-גן, רח' זבטינסקי מס' 112.
- צמח חרות, חיפה, רח' שרה מס' 1.
- שלמה גולנד, קבוץ רביבים.
- בירמן בצלאל, תל-אביב.
- אסתר וייסליצר, חיפה, גאולה 4.
- הדסה לבקוביץ, רמת-גן, היתים 16.
- שלמה לבני, רחובות, שעריים, רח' זקס.
- דוד טפר, תל אביב, ליברמן 3.
- עודד ויטורני, ראשון לציון, רח' נחמה.

הוראות לקוראים

קוראים, החפצים לשלוח תשבצים, מתבקשים לחברם לפי אחת הגלופות, שהופיעו ב-10 הגליונות האחרונים של העולם הזה. את הצעות התשבצים יש לשלוח במעטפה, לכתוב למעלה, בצד ימין, הצעת תשבץ. קוראים השולחים קטעים למדור "הארץ", למדור "במו עיני" מתבקשים גם כן לציין זאת על המעטפה.

תשבץ מס' 70

	7	6	5	4		3	2	1
						8		
11			10		9			
	16			15		14	13	
			20			18		17
				23			21	
								24
28			27				26	
	34	33		32		31		30
								35
	38			37			36	
								39
			42	41			40	
								43
				44				

— מאת הקורא **מתן תאומי**, תל אביב —
מאוזן: (1) פעולה. (4) יפוי. (8) ישראל — היא חלק ממנה. (10) מלך צור. (12) גזול חיוני לגוף. (13) סכסוך. (16) גמצא. (17) מט הגבול. (19) מטבע זהב. (20) יום העתיד. (21) ממנו לא יהנו תושבי תל אביב. (23) גבעולי תבואה בשלה. (24) עיר נמל במרחב. (26) תבואה. (27) תרופה. (29) פתח. (31) כלי קרב תנייכי. (33) שגריר בריטניה בישראל (שם משפחה). (35) זוגי. (36) כלי להטלת רמונים. (38) צייר דמויות תנכיות (שם מש"פחה). (39) מכשף. (41) בת "העולם הזה". (43) חלק ברובה האנגלי. (44) שואה.
מאוזן: (1) תעודה. (2) אותה כבש יהו"ש. (3) חברת אניות ישראלית. (5) תאר פרסי בתנ"כ (נחמיה ה' י"ד). (6) קריאת צער. (7) כלי שחמט. (8) מחלת ילדים. (9) רחוב הספרות בתל אביב. (11) מקום עב"דו של הפקיד. (14) גבוה. (15) קומפוזיטור גרמני. (18) אישיות ציונית אמריקאית. (20) מטרה. (22) מודע. (23) ו. (25) מכשיר שדור. (28) לא לנצח. (30) חומר גלם לתעשיית הפני צילין. (31) שליחו של השטן. (32) חבר כנסת (ר"ת). (34) המנה האחרונה בסעודה. (36) חלק סמל סט. (37) חורבן. (40) מרכז העצבים. (42) חצי תריסר.

הנכד והנכדה בביתם
נביטת הזרע

סרטים

"פארביק"

כשם שמעטים קוראי שירה, ילכו מעטים שבי אחרי הסרט הפיוטי פארביק; ביחוד אם הנהלת בית הקולנוע, שבו הוצג לראשונה, השמיטה מתוכו, בחוסר התחשבות אופיני, קטעים חשובים שלמים, עשתה אותו כסורס, מקוטע, כמעט בלתי מובן. אבל, אם הקהל הישראלי לא קיבל בסבר פנים יפות את הסרט הזה, הרי זו תעודת עניות לו — לא לקולנוע הצרפתי, שהעניק בפארביק את אחת התרומות החשובות ביותר לאמנות הסרט.

פארביק הוא סרט על אחווה בדרום צרפת, על תושביה, על דראמת החיים העוזה המתחוללת בה. המבט הראשון אינו מגלה את רחשיות מיוחדת בחווה השקטה, השלווה, הדרומית. אבל מתחת החיצוניות חסרת המתח התיאטרוני, מתרחשת הגדולה שבעלילות העולם: מלחמת הקיום הפרימיטיבית מוצאת את ביטוייה בתמונות מרהיבות איטיות, המראות, תוך שניות מספר, את נביטת הזרע, את בלוט הפרחים, הבשלת הפירות, זיקתם

החיים (בסרט משחק כל איש את עצמו): סבא, המדבר בניב צרפתי דרומי עתיק, איכר חרוץ, מוצק, שבנה את ביתו במו ידיו, הרחיב את האחוזה אשר ירש מהוריו. סבתא — הפשוטה שבנשים. בנם הבכור רוש, רודף בצע במקצת, רך אופי, הססן, אשתו, ברת, אם תקיפה, עקרת בית למופת, לוחמת ללא לאות לקצת נוחיות (כמו חשמל) בחווה, המשיגה לבסוף את שלה, למרות התנגדות הדור הזקן. ארבעת ילדיהם של רוש וברת. בן הזקונים של הסבא והסבתא: האנרי, הדומה לאביו, השואף להשאר בחווה, אבל נאלץ לותר לאחיו הבכור, כי לפי הנהגה נוטש הצעיר את בית ההורים, הבכור נשאר במקום להמשיך את מסורת המשפחה. ארו שותו של האחרון, רוזט. שתי אחיותיו שהפכו נזירות. אח אחר, מאנה, שהיגר אל העיר, ועוד רבים אחרים: שכנים, תושבי הכפר הסמוך.

מה קורה לאנשים אלה? עם בוא האביב, מתחילים לדבר על תיקון בוק הבית. בסופו של דבר אין הדבר יוצא אל הפועל. ברת ממשיכה להציק לסבא, שיסכים להכניס חשמל לחווה. דבר זה יוצא אל הפועל. בקיץ היא כורעת ללדת. חיות המשק והבר גם הן מביאות ולדות לעולם. האנרי שובר את רגלו אגב עבודת הקציר. הסבא מחליט לחלק את נחלתו בין בניו. לאחר מכן הוא חדל לעבוד, מת. קוברים אותו. הגרי ורוזט מחליטים להנשא באביב. "מה אם לא יבוא האביב?" שואלת רוזט בדאגה. "אל תהי טפשה" באה תשובתו של האנרי. "האביב בא תמיד."

שנה בחווה. כל המאורעות הקטנים הללו מתוארים באמנות רבה. כל דמות משורטטת בקפדנות, בקווים מהירים ובטוֹחֵם. השיח קצר. זה זמן רב, שלא נראה על הבד תמונות מלאות הבעה, ממצות, כמו בסרט זה.

כדי לצלם את פארביק, בילו הבמאי רוקיה (שגם כתב את התסריט) וחבר עוזריו שנה תמימה באותה חווה. מבין אלה ראויים לציון מיוחד הצלמים דאנטאן וסאראד, מחבר המרסיקה האנרי סוגה. הם נתנו סרט, שיש לראותו יותר מפעם אחת, כי הוא מלא וגדוש, אבל יחד עם זה אינו קל ביותר בראייה. איטי, כמעט כמו החיים אותם הוא מתאר, אינו עושה ויתורים לקהל, דוחה את כל הסימנים הקולנועיים השיגרתיים, סרט גדול.

"פארביק": הבן הצעיר וארוסתו
"טפשה, האביב בא תמיד"

הוליבוד

המשבר האחרון

האחים הארי, אלברט, ג'ק, סאם וארנר נולדו בפולין, להורים יהודים, הגרו לאמריקה בסוף המאה הקודמת. הבכור, הארי, פתח בשנת 1896 חנות אופניים בעיר קטנה במדינת אוהיו. לפני כן היה סנדלר, מוכר גאווה, חנוני זעיר. שני אחיו ג'ק ואלברט הצטרפו אליו, בעוד שסאם קיבל עבודה בגן שעשיר עם בעיר סמוכה.

כאשר התפרץ יום אחד סאם אל חנות האופניים, והכריז שראה בגן השעשועים מכונה הדומה לפנס קסם, המשליכה על בד תמונות נעות: חיללים צועדים, כבאים בעבר, דתם, רכבות נוסעות, לא האמינו בדבריו האחרים, אחר החליטו לסגור את העסק, לרכוש לעצמם מכשיר דומה.

כך נוסד עסק הסרטים של האחים וארנר, בראינות נודד: הארי היה הקופאי, סאם המכונאי, אלברט הסדרן, ג'ק שר באזני הצופים, בעוד הסרטים במכונה מוחלפים.

מדוע הוליבוד? הוליבוד רחוקה מג'ק, מושב טראסט הפאטנים של איסון, שלחם באמצעות החוק והאגרוף במפיקים העצמאיים, שהעזו להסריט במסר, טות, שאיסון התחזק בפאטנים שלהן. הוליבוד קרובה לגבול המקסיקאי, מכאן קל יהיה להתחמק מן החוק האמריקאי, באם יוגש צו מניעה, לסיים את ההסרטה במקסיקו, לצפות שם עד עבור זמן.

בהוליבוד, על כן, החלו האחים וארנר להפיק שורה ארוכה של סרטים, ומצאו את עצמם שקועים בשורה ארוכה של משרבים כספיים, שתמיד השכילו להחליץ מהם. מאחד המשברים הללו, ב-1918, ניצלו כאִ שר החליטו לסטות מן המקובל, להסריט את זכרונותיו של ציר ארצות הברית בגרמניה. ארבע שנים בגרמניה, הסרט העובדתי-למחצה עשה הון, היה החלוץ לפני סרטים חצי עובדתיים אחרים של האולפן: הייתי אסיר, וידיו של מרגל נאצי, הייתי מרגל קומוניסטי בשרות הבולשת (סרט שיצא זה עתה, קרוב לודאי, שלא יורשה להצגה בישראל). כעבור שנה מצאו עצמם בבוקר חדש. הפעם נחלצו בעזרת ריק־טי־טון, כלב זאב גרמני, שהובא לאמריקה על ידי טייס, ושהופיע בסרטים רבים של וארנר, הכנים ממון לא מעט, ואפי־

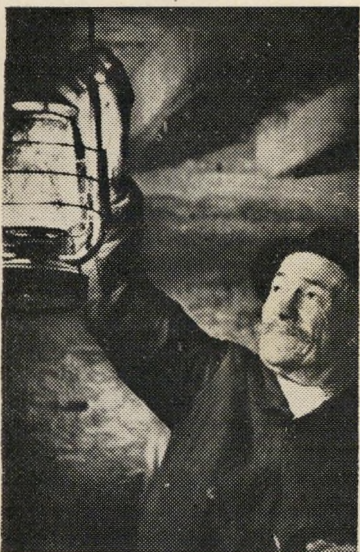
"פארביק": הנכד והשוררים האיטיים

נולדים, אוהבים, מתים ללא רעש

המשוגע. האחים החליטו להוסיף לסרט את קול מספר משיריו הידועים של הזמר. כיוון שגילוסון היה מתבל את שיריו במלים מדובות, נשמע מעל הבד, בפעם הראשונה, שיח שהלהיב את הקהל בפשטותו, חוסר התיאטרוןיות שלו. אותו ערב היסטורי, באוקטובר 1927, נולד הקולנוע.

הקולנוע שינה לא רק את פני אמנות הסרט, אלא גם את חשבונם הכספי של האחים וארנר. ב-1951 מצאו עצמם מחזיקים ברבע המניות של החברה הקרויה על שמם. הערך הכללי של הרכוש: 166 מיליון.

בשבוע שעבר נודע, שלאחר קרוב לחמשים שנות פעילות בסרטים, הם עומדים למכור את מניותיהם לכל המוסיף. ההצעה הגביהה ביותר: 25 מיליון בתשלומים, כפי הנראה תתקבל.

הסבא העובד החרוץ
הבשלת הפירות

שר על ידי כך את שרותו של ארגסט לוביץ' באולפן, שביים שניים מחשובי סרטיו האל־מים: הזוג הנשואים, מניפתה של לידי ויני דרמיר.

הפרופיל הגדול. שנים עשרה הצגות של המלט (על הבמה) ראה ג'ק וארנר, בחן בקפדנות את ה"פרופיל הגדול", ג'ון בארי מור, שהופיע בתפקיד הנסיך הדאני עצוב הארשת, בטרם החליט, שהוא האיש שיוציא את חברת וארנר מקשייה הכספיים. בארימור הכין באולפני וארנר כמה מסרטי הטובים ביותר.

בינתיים התמחו האחים בהפקת סרטים, אבל שתי נקודות תורפה היו קיימות במנגנון שלהם: הם לא היו בעלי רשת של בתי ראיונות דוגמת פאראמונט, פוקס, וינייטד ארטיסטים, ולא היה להם פרסום ראוי לשמו. הארי דאג לנקודה החלשה הראשונה, — רכש מספר גדול של אולמות בכל רחבי ארצות הברית וגם בארצות אחרות, בעוד שסאם ניסה לפתור את בעת הפרסומית על ידי רכיזת תחנת רדיו. התחנה לא הביאה פרסומת רבה כמקווה, כנגד זה קרבה את סאם אל בעיות הקלטת־קול. הוא נתקל בהמצאה של חברת ווסטרן אלקטריק: מכונה, המסוגלת להקליט קול במהירות מקבילה למצלמת ראִי נוע. שאר חברות הסרטים לא היו מעוניינות. סאם, שחברתו עמדה שוב על עברי פי פחת כלכלי, ראה בה את הקלף האחרון. הוא שכנע, לא בלי קושי את אחיו, וחברת וארנר החלה להפיק סרטים מוסיקאליים קצרים. התפתחה היתה קשה וקלושת סיכויים. בעִי לי בתי הראיונות לא נטו להוציא סכומי כסף ניכרים לבנין מתקנים חדשים לקול; וול סטריט, העומד מאחורי הוליבוד, לא נטה להשקיע כספים בסרטים קוליים, וסתם את הגולל על נסיונות רבים בכיוון זה.*

* שליטת וול סטריט (הבנקים הגדולים) בהוליבוד היא פשוטה. מפיק יכול לקבל הלוואה בנקאית לשם הסרטת סרט על ידי משכון הסרט לכשייהיה מוכן. בטרם מאשר הבנק הלוואה, הוא מעיין בתסריט. כיוון שכמעט כל מפיק נזקק להלוואות אלו, יכולים הבנקים להרוג באיבה כל תכנית הסרטה.

אלורדי דורגל

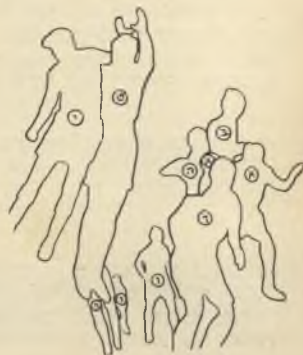
כדי כדוראים

מאת איתמר עזים

הרקבו השורר בהנהלה ההתאחדות לכדורגל מרגיז יותר מכל דבר אחר. המוסד העליון במדינה אינו מייצג את יחסי הכוחות, מחולק לפי נורמה ישנה, מיפטיפטי (חציחצי). אין מספר הנבחרים נקבע לפי מספר הקבוצות, אלא — לפי מספר העסקנים. אלה אינם נבחרים אישית, כדי שגורל הכדורגל וטובתו יהיו לנגד עיניהם, הם מייצגים את האינטרסים של אגודותיהם. אם קיים מצב של התנוונות בין הקבוצות, ואין משחקים מסודרים במשך שנה, — מה זה איכפת הכסאות עדיין מחוממים ע"י העסקנים, התוארים שמורים. כל זמן שאין בחירות חדשות, נשאר המצב בסטטוס קוו. הרקבו עמוק מאוד — אין מי שיפנה בצעקה גדולה לתקון המצב. אם אין בחירות — נשארת השערויה בכל עוצמתה.

שמעון ציברמן, בן 28, החל את המשחק בכדורגל בגיל צעיר, בתחילה שיחק בקבוצת הפועל אילנה, כעת בהפועל תל-אביב.

השחקנים בתמונת השער: (א) חיים גלזר, (ב) דניאל ילובסקי, (ג) אייזיק ציציק, (ד) רץ מרכזי, (ה) הנרי פרום, (ו) דניאל ילובסקי, (ז) רץ ימני, (ח) מגן ימני, (ט) ה. פרום, (י) ח. גלזר.

יהושע ציברמן, בן 18 וחצי, כבר משחק בהפועל ת"א שלוש שנים את פרסומו קנה לו בנבחרת פיקוד ההדרכה הצבאית.

המטרה — גול! כמו כל תזמורת אחרת, הרי מצבה של כל קבוצת כדורגל שונה. קיימות ברחבי העולם אלפי קבוצות חובבים, העוסקות באימונים מן תוך חובבות והנאה שבמעשה. לעומת אלו, מרובות הקבוצות המקצועיות, שפרנסתן שחקניהן על הכדורגל. הפרופסיונלים מוכרים את כשרונם המיוחד לכדור רגל, מתמחים בצירופים ובלהטור טים, כדי להערים על הקבוצות היריבות. לאחר שהקבוצות הגיעו לרמה מסוימת, הרי בהכרח נולדות שיטות משחק מיוחדות. ומומחים יושבים ומחשבים כיצד להתגבר על שיטת משחק היריב. העניין הרב של מאות אלפי איש, בארצות שונות בעולם, מעלה מתח ומוסיף אוריה. רבים אינם מבינים את טכסיסי המשחק, אך הם יודעים את המטרה: גול! הקהל הרחב מוכן לשלם במיטב כספו, כדי לראות קבוצות מהור ללות. השחקנים בקבוצות עור למיות מרויחים לא פחות מאשר אמני הכנור והפסנתר.

הויכוח על המקצועיות בי ספורט אבד כבר הרבה מחשיבותו. — המקצועיות חדרה לכל ענפי הספורט. הכדורגלנים, הדינאמיים, הגלשים, הכדורסלנים, טניסאים השולחן או שחקני כדור הבסים (בייסבול) הוכיחו, שכל ענף ספורט יכול להעניק לעוסק בו כסף — בדרך ההימורים או הצגת המשחק מרהיב העין. בארץ מחולקות הדעות ביחס לבעיה זו, אך כל הקבוצות הן חובבות. בצורה הטובה ביותר, בניגוד לארצות, שבהן השחקנים הם חובבים להלכה ולמעשה — מתפרנסים מהספורט. לפי תשרי בותיהם של השחקנים, הרי רובם שוללים את המקצועיות. אבל דריש האחת מייחזות לכולם: הבו לשחקני הכדורגל עבודות יותר קלות, כדי שלא יצטרכו לשכור את העצמות בעבודה, ואחר כך — להתאמן בלא כוח.

קיבה מקדקדת. הקהל מריע וצועק למבצעים יפים של הקבוצות, לפעמים בכוח ההתאסות כדור או חוסר כשרון בולטים. הקהל ררחת אינו יודע למשל: אותו שחקן, שבעיטתו הרובילה את הכדור לכוון הפוך מהגדר, פצועו ברגלו השמאלית. וקשה לו לבעוט. הדבר אינו מעניין את המסתכל, הוא רוצה שהכל ילך לפי התכנית, לפי רצונו. אוהד הכדורגל אינו שם לב לעובדה: לאותו שחקן כדורגל יש הרבה דאגות. לאחר סיום המשחק עליו להתרוצץ, כדי לסדר עשרים אלף דברים, "מה מעניין אותי, אם קיבתו מקולקלת, שלא ישחק" — זהו נוסח הדברים, המקובל על מגרשי הכדורגל. דברי השחקנים מבליטים את דעותיהם בצורה שונה במקצת. הכדורגלנים של הפועל תל-אביב (כדוגמת חבריהם בקבוצות אחרות) משתדלים ורוצים בפיתוח המשחק ובהתקדמות קבוצתם.

הפתרון היחידי הנראה: התערבות מידית של המחלקה לתרבות הגוף, שליד משרד החנוך והתרבות. חוסר היוזמה מצדה מראה: הרכבה מיוחדת על בסיס אותו מפתח. נגע ההתנוונות מתקבל כתופעה רגילה, כאן טמון האסון הגדול ביותר.

10 השד הכדורני. אייזיק ציציק זכה בחייו להקרא בכינויי חיבה רבים הודות למשחקיו המרובים. אייזיק הוא יליד תל-אביב (1926). לפני שמלאו לו עשר שנים, כבר היה רץ מאחורי הכדור בשכונה. עד גיל 13½ שיחק בהפועל הצפון, ומיד עבר לשחק בהפועל הכובש. זמן משחקו בקבוצה הראשונה של הפועל תל-אביב כבר עולה על עשר שנים.

7 רק מהפכה תציל. במשך עשר שנים, אם כי בהפסקות, משחק **משה יאיר** כדורגל. תחילת משחקו היתה עוד בקבוצת הפועל השומר, אחר כך עבר לקבוצת הפועל הראשונה בשורות הנוער. מאז נזע הפועל לארצות הברית (1947) הינו משתתף בקבוצת הבוגרים הראשונה, למרות גילו. ימי המלחמה מצאוהו בחטיבת גבעתי, באחד הגדודים המפורסמים, אחרי שרות קודם במשטרת הישובים העבריים. את מקצועו בצבא (נהג מפקד החטיבה) המשיך בחייו האזרחיים — נהג בטכסי כרמל. מבין הראשונים שנפצעו במלחמה.

אומר משה: "מהפכה בהתאחדות לכדורגל יכולה להציל קצת את המצב, החיכוכים בין מכבי והפועל מפריעים".

3 השחקנים צריכים להתיישב. ישראל (פשתה) ויום טיפס בשלבי ההצ' לחה במהירות רבה. הוא נמצא בהפועל תל-אביב זמן קצר, באופן יחסי, וכבר נבחר ראש קבוצה. ישראל (בן 25) נשוי ואב לילדה בת שנתיים. תחילת הקיירה שלו בכדורגל בגיל 14 בהונגריה. בתחילה שיחק בבריגדה היהודית ושם התפרסם. דעתו: "שחקנים צריכים לשבת בהתאחדות".

4 פקידים ומוחרים. לוא היה שוערה של קבוצת הנוער, מכבי ראשון-לציון, מרגיש עצמו בטוב — לא היה דורך כוכב בשמי הכדורגל הישראלי. **יעקב חודורוב** (23) החל לשחק לפני 10 שנים כחלוץ קבוצת הנוער מכבי בראשון-לציון, מקום הולדתו. פולק, המאמן בראשון, ראה את אופן עמידתו של הנוער. הוא העבירו לשער הקבוצה הראשונה. מכאן ואילך החל השוער-הנוער לעלות. פולק עזב את ראשון-לציון, במקומו בא המאמן ליברמן מרחובות. כעבור חדשים מלאו ליענקל'ה 15 שנה. הוא נבחר להגן על שערה של נבחרת מכבי נגד הפועל (המשחק נסתיים 2:4 לסובת הפועל, בצירוף שני שערים עצמיים). בשנת 1946 עבר יעקב להפועל. דעתו על הכדורגל: האגודות כפופות למפלגות והוראות מבחוק במקום פקידים וסוחרים, יש להושיב בהנהלות שחקנים. אסור שיווצר מצב, שבו יופיעו הכדורגלנים שעה וחצי בשבוע, ואח"כ ישכדו. כדאי לבטח את השחקנים למקרה פציעה. אגודת הפועל כבר דאגה לכך.

11 איזה הנוער? כבר ניכר בביצקה (אברהם פלמן) בן ה-30, שהחל לשחק כדור רגל בגיל 9. הקבוצה הראשונה היתה כרמל שב שכונת שאנון. אח"כ בנוער העובד. בשנת 1937 עבר מהפועל דרור לקבוצת הפועל א. לדעתו יש לשפר את תנאי העבודה והמגורים בארץ.

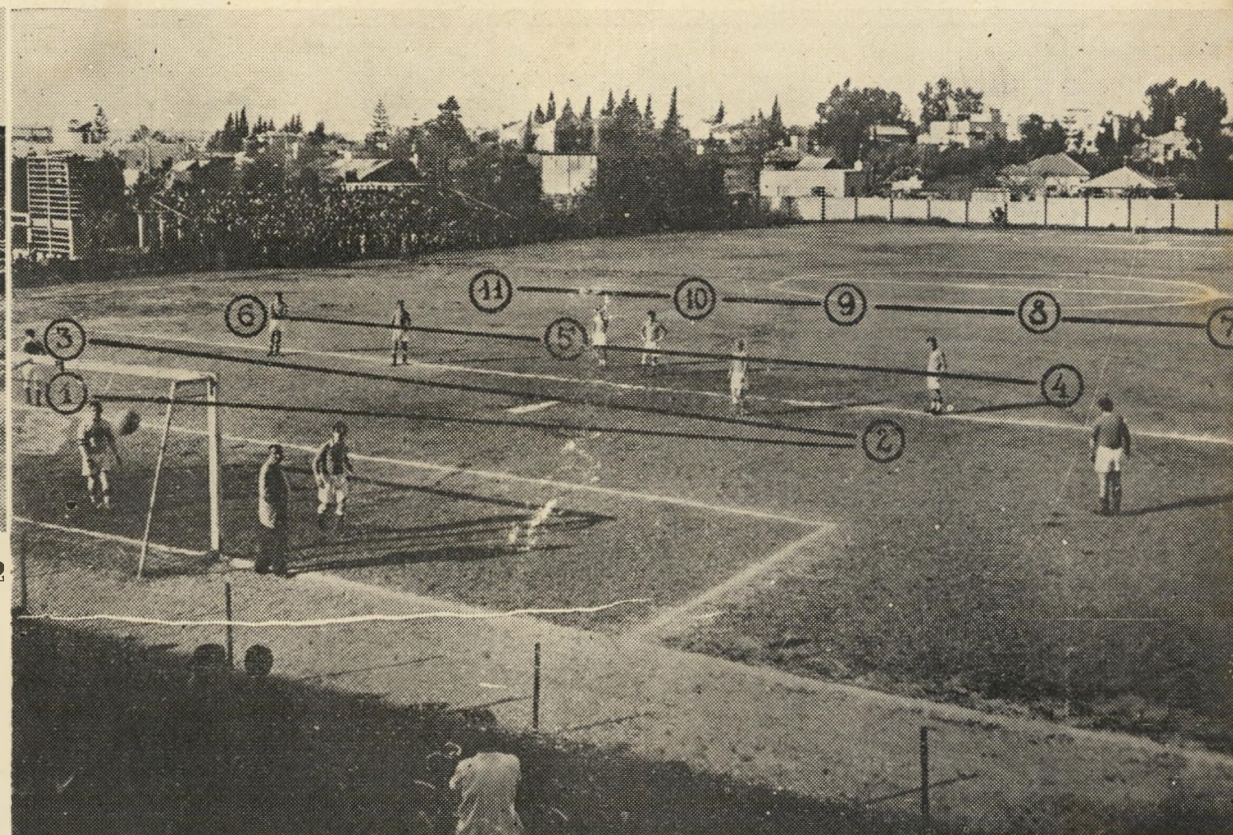
5 המנהלים הזדקנו מי אינו מכיר את משה מזלמד? המ"צ, העוסק בדחפור בחייו האזרחיים בטול-בונה, שראשו ורובו נתון לכדורגל. במשך 10 שנים לא עזב משה (בן 26) את הכדור, למרות שהחל לשחק דוקה כדור יד בקבוצת עמל. משה מאמין בכדורגל מקצועי. הוא טוען שרוב מנהלי העניינים כבר הזדקנו.

4 הדוקטור קרא. אם כי מלאו לאשר בליט רק 19 שנה, הרי כבר קנה את שמו. במשך שש עד שבע שנים שיחק כדורגל; בגיל 14½ שיחק בהפועל הצפון (בהדרכת זאב פורמן). בגלל הפסקת המשחקים במלחמה, הפסיק גם הוא. אבל דוקטור קראו להתאמן, והוא חוזר. נסע עם הפועל לתורכיה, והוא שחקן נכבד בפקוד המרכז.

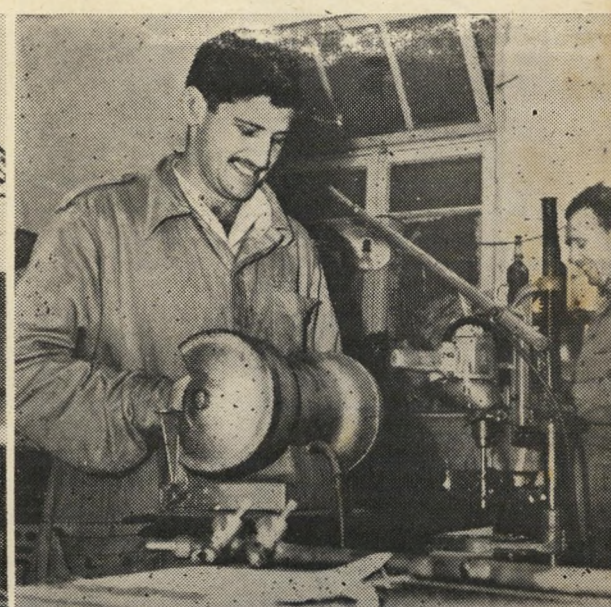
2 קבוצות מחוץ-לארץ. בגלל היותו פצוע, נמנע דוד שווייצר (26) לנסוע עם נבחרת הפועל לארצות-הברית, אך הוא הספיק לנסוע עם הנבחרת ליוגוסלביה ולתורכיה. פקיד סולל-בונה, בחייו האזרחיים, משחק כדורגל 5 שנים, ובהפועל תל-אביב משנת 1947. דוד נחשב כדורגלן מתמיד באימונים, לפיכך בקרתו על הכדורגל הישראלי נוקבת: "הליגה הראשונה צריכה לכלול לא יותר מ-8 קבוצות. בכל חודש צריך להביא קבוצה מחוץ-לארץ. זה יעזור רצון וענין לבוא ולהתאמן, זה יחזיר את הת' עניינות הקהל, שיימשך לאיצטדיונים, זה יעלה את הרמה של השחקנים שנכנסו כמעט לשיגרה.

8 הכל כנגד הפוליטיקה. 18 שנה נמצא ראובן אללוף (24), שעלה מתור" כיה, בארץ. בכדורגל הוא משחק 10 שנים. שיחק כל הזמן בקבוצות הפועל. בשנת 1945 נכנס לקבוצת הכדורגל הראשונה של הפועל, אף השתתף במסע הפועל לתורכיה. אסור, לדעת אללוף, לערב פוליטיקה בספורט. כאשר יסלקו את הפוליטיקה — יהיה ספורט. יחס הזלזול הזלזול לשחקנים מפריע להתפתחות הספורט. קשה להתאמן בלא קבוצה המאומנת כגוף אחיד מוצק.

6 מאמן, אימונים, מזון. הנסיון הבינלאומי הגדול ביותר בחוץ-לארץ הושג ע"י הבלונדי השני של הקבר צה — ארמונר שמילוביץ. במשך שנתיים שהות בארץ, השתתף כבר בקבוצות הפועל תל-אביב, מכבי רחובות, הפועל חיפה. שמילוביץ (29) עלה מרומניה. בגיל 12 כבר שיחק בקבוצה נכדה. כאשר התבגר, נכנס לקבוצת צ"קנול בבוקרסט, שקנתה לה שש עולמי. שמילוביץ נשוי, גר ברחובות, מקצועו תפר נעלים. אך בקורתו על הכדורגל בארץ חריפה: החומר טוב, אבל אין מאמנים הגונים. צריך לדאוג לאימונים שיטתיים ומזון טוב יותר לשחקני הכדורגל.

9 עבודה קלה יותר. חיים גלזר (22) נשוי רק חודש אחד, אך הקריירה הספורטיבית שלו התחילה לפני מספר שנים. משנת 1947 הוא משחק בקבוצת הפועל תל-אביב, אך את משחקי החל בקבוצת מכבי תל-אביב. גלזר שייך למשפחת מבקעי השערים, בראשותו של אחיו יהושע גלזר. הוא השתתף בנבחרת תל-אביב נגד העיר בלגראד. תל-אביב הפסידה (4:1), אך חיים כבש בראשו את שער הכבוד. לדעת חיים, המשמש נהג בעירית תל-אביב, הרי הדבר הראשון, הדרוש לתיקון הכדורגל הוא מגרש טוב, עבודה קלה יותר. העבודה הקשה מכביה על השחקנים.

חידון תנכי

כל אחד מאתנו זכור בעיניו את התנ"ך יופי השפה, עושר החבירה, נחרתו בזכרון כולנו.

אולם האם זוכרים מנחנו את אשר קראנו? הזוכרים מנחנו את אותם הפסוקים העתיקים, הכוללים את ההיסטוריה הקדומה?

דו"ש, חכם תורה לא ידוע, ניסה להעלות על עמוד זה את התשובות, שעלו בדמיונו, שעה שקרא פסוקי חז"ל מסוימים, אם תזכה פסוקים אלה, ערוך אותם ברשימה, לפי המספרים, שנה אותם עד יום 7.6.51 למעלה כת העולם הזה, רח"ל לילינבלום 12, ת.ד. 136, תל אביב.

בין מוצאי הפסוקים שיציינו את שם הספר, הפרק, הפסוק, הנכונים יוגדרו טיפה אחת לאילת 5 ספרים.

1

8

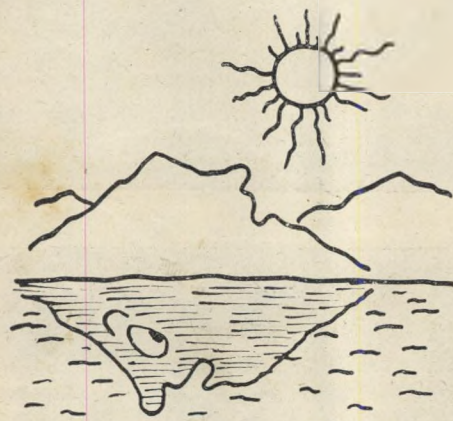
9

5

2

10

6

3

11

7

4